

“God praksis og god læring”

Analyse av ansattes opplevelse av forhold ved
skolen og betydningen for læringsutbyttet

For
Kunnskapsdepartementet

Av Karl Skaar, Rune Stiberg-Jamt og Ellen Skeie-Hansen
Januar 2008

Oxford Research er et skandinavisk analyseselskap som dokumenterer og utvikler kunnskap i analyser, evalueringer og utredninger slik at politiske og strategiske aktører kan få et bedre grunnlag for sine beslutninger. Oxford Research ble etablert i 1995 i København og har selskap også i Norge (Kristiansand) og Sverige (Stockholm). Se www.oxford.no for mer informasjon om selskapet.

FORORD

Oxford Research har gjennomført denne analysen av resultatene fra Ståstedsanalysene i Kunnskapsløftet, på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Analysen er delt i to deler hvor den første delen er en deskriptiv gjennomgang av resultatene fra ”Ståstedsanalyse” gjennomført av Utdanningsdirektoratet. Den andre delen er en analyse av sammenhengen mellom disse dataene og elevenes svar på Elevundersøkelsen 2007. Disse analysene gjennomføres for å utforske sammenhengen mellom ansattes opplevelse av skolens praksis og elevenes karakterer.

Arbeidet med undersøkelsen har vært utført av et team bestående av senioranalytikerne Karl Skaar og Rune Stiberg-Jamt ved Oxford Research. I tillegg har assistent Ellen Skeie-Hansen bidratt i arbeidet. Underveis i prosjektet har vi hatt tett dialog med Are Turmo ved Kunnskapsdepartementet.

Vi vil takke Kunnskapsdepartementet for oppdraget, samt ansatte og elever som har bidratt med data til undersøkelsene.

Kristiansand, januar 2008

Harald Furre

Oxford Research AS

Innholdsfortegnelse

1.	Sammendrag.....	5
2.	Innledning	8
2.1	Om Ståstedsanalysen	8
3.	Fordeling av svar	10
3.1	Barne- og ungdomskole og videregående skole	11
3.2	Barne- og ungdomskole	27
3.3	Videregående skole	34
4.	Analyse av sammenhenger.....	42
4.1	Problemstilling.....	42
4.2	Datakvalitet	44
4.3	Korrelasjoner	47
4.4	Regresjoner	59
5.	Vedlegg.....	70
5.1	Korrelasjon mellom type ansatt (RolleID) og spørsmålene i Ståstedsanalysen	70
5.2	Korrelasjon indekser og spørsmålene i Ståstedsanalysen.....	72
5.3	Gjennomsnitt pr spørsmål etter type skole.....	76

1. Sammendrag

Norsk skole er i søkelyset. Samtidig som kravene til kunnskap og ferdigheter øker, får man signaler om at norske elever ikke har samme mestringsnivå som land vi ellers liker å sammenlignes med. Dette er imidlertid land som vi uansett vil måtte konkurrere på det globale marked med. PISA- og PIRLS-undersøkelsene har bidratt til ett ytterligere fokus på faktorer som påvirker elevenes læringsutbytte.

Erfaringer og resultater fra tidligere undersøkelser viser at flere faktorer forklarer læringsutbyttet. På Utdanningsdirektoratets sider om nasjonale prøver heter det at:

”I tillegg vet man at det også er en sammenheng mellom prøveresultatene og skolens arbeidsmåter og strategier.”¹

Svarene i ståstedsundersøkelsen er interessant både fordi de til dels gir et innblikk i ansattes oppfatning av skolens arbeidsmåter og strategier, men ikke minst fordi den gir muligheter for å undersøke hvorvidt elevenes læringsutbytte henger sammen med ansattes oppfatninger.

Del 1 i rapporten viser, gjennom figurer, hva ansatte har svart på Ståstedsanalysen. Ser en på spørsmålene samlet er det slik at ansatte i om lag 50% av tilfellene opplever skolens praksis som tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”. I snitt er det bare 6 til 7% som oppgir at skolens praksis må endres – tiltak er nødvendig. De øvrige ca. 43% har svart i midtkategorien, som er ment å bety at skolens praksis må bedres.

Av de spørsmål som ansatte både i barne- og ungdomsskolen og videregående skole ble stilt, er det flest som var enige i påstanden om at ”Elevene har venner og trives godt på skolen”. Her var det hele 80,9% som svarte ”grønn”. Av de spørsmål som utelukkende ble stilt til ansatte ved videregående skoler var flest enige i påstanden ”I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling”. Her svarte 80,6% av de ansatte ”grønn”. Av de spørsmål som utelukkende ble stilt til ansatte ved barne- og ungdomsskoler, var flest enige i påstanden ”Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering”. Her svarte 80,8% av de ansatte ”grønn”.

Der de ansatte i størst grad mener at praksis må endres og at tiltak er nødvendige er det henholdsvis påstandene ”Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever” med 23,5% (V/BU), ”Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn” med 19,3% (V) og ”Skolen bruker lokalmiljøet og ressurspersoner omkring skolen aktivt i undervisningen” med 15,1% (BU).

Del 2 i rapporten tar for seg hvorvidt det er en sammenheng mellom ansattes vurdering av god praksis og elevenes læringsutbytte i form av karakternivå.

Analysen av samvariasjon (korrelasjonsanalysen) viser mange sammenhenger mellom elevenes karakterer og ansattes svar på påstander om situasjonen ved deres skole. Sammenhengene er signifikante, men svake. Sammenhengene er altså ikke et utslag av tilfeldigheter eller statistiske feil, men samtidig ikke sterke og kan i liten grad forklare variasjon i læringsutbytte.

Av de forhold som viser seg å samvariere med karakterene er det noen som går igjen og samvarierer med karakterer i flere fag. Disse forholdene er:

¹ http://www.udir.no/templates/udir/TM_Artikkel.aspx?id=3110#resultater

- V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet
- V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier
- V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever
- V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd
- Indeks Elevenes motivasjon (fra Elevundersøkelsen)
- V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring
- Indeks Elevenes trivsel (fra Elevundersøkelsen)

Sammenhenger er imidlertid svake og kan forklare kun en svært liten andel av variasjonen i karakterene. På tross av relativt lav korrelasjon, er det interessant å merke seg at de ansattes oppfatning av hvorvidt ”Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever” korrelerer med karakterene i 5 av de 8 fagene som her er med i analysen. Dette er også et av de områdene som flest ansatte er misfornøyde med.

Det er gjort to regresjonsanalyser, en for barne- og ungdomsskoler og en for videregående skoler. Førstnevnte analyse bygde opp under inntrykket fra korrelasjonsanalysene, om at sammenhengene er tilstede, men er svake. Kun ca 4% av variasjonen i karakterer kan i gjennomsnitt forklares av svarene fra Ståstedsanalysen. Både elevenes trivsel og motivasjon forklarer langt mer enn hva ansattes opplevelse av skolens praksis gjør.

Analysen på videregående nivå viser imidlertid et noe annet bilde. Her viser det seg at ansattes svar i langt større grad kan forklare variasjonen i gjennomsnittlig karakter på skolenivå. I gjennomsnitt forklarer de om lag 16%. En mulig forklaring er at variasjonen i gjennomsnittlig karakter på skolenivå er høyere i videregående skole enn i barne- og ungdomsskolen. Dermed tydeliggjøres sammenhengene.

Fire forhold må imidlertid påpekes i tilknytning til den marginale forklaringskraft som vi finner i analysene.

- Nivået som analysene har vært gjennomført på medfører en aggregering av den avhengige variabelen, i dette tilfellet karakterene. De uavhengige variablene, knyttet til ansattes opplevelse av skolen, er ikke aggregert. Læringsutbytte er knyttet til den enkelte elev og karakterer settes på individnivå. Det er derfor en mulighet for at denne aggregeringen fjerner store variasjoner i læringsutbytte og dermed reduserer sammenhengene vi har lett etter.
- I tillegg er den reduserte skalaen som har vært brukt i Ståstedsanalysen med på å gjøre våre analyser usikre. En skala som den som er brukt i Ståstedsanalysen er på et målenivå som i utgangspunktet ikke tillater regresjonsanalyser, og det at den i tillegg kun er på tre punkter bidrar til økt usikkerhet. Ved ytterligere analyser bør disse evt. dikotomiseres og evt. nye undersøkelser bør benytte minst 5 punkter.
- Indikatoren for læringsutbytte kan hevdes å være usikker. For det første er dataene primærdata som er oppgitt av eleven selv. Dette gir rom for feil, enten på grunn av uklare spørsmål, dårlig hukommelse eller ønske om å fremstå med andre karakterer enn dem man faktisk har fått. Dette vil kunne forhindres ved å benytte registerdata, hvor man har tilgang på elevenes faktiske karakterer eller prøveresultater.
- Øvrige forhold påvirker trolig læringsutbyttet i langt større grad enn de forhold som avdekkes i Ståstedsanalysen. Man vet at foreldrenes utdanningsbakgrunn,

etnisk bakgrunn og kjønn er sentrale forklaringsfaktorer, og kvaliteten på lærerne har også betydning, selv om sistnevnte forhold kan være vanskelig å definere.

Uavhengig av disse forbeholdene kan man hevde at våre analyser ikke har avdekket betydningsfulle sammenhenger mellom ansattes vurdering av forholdene ved barne- og ungdomsskolene og elevenes læringsutbytte i form av karakterer. Dette betyr imidlertid kun at vi ikke har funnet denne sammenhengen, og ikke nødvendigvis at den ikke finnes.

Ved videregående skoler viser det seg at ansattes vurdering har større betydning og at enkelte spørsmål har betydning for mange av karakterene. Disse er blant andre:

- ”V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse”
- ”V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring”
- ”V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler”.

Oppsummert kan en si at ansattes vurdering av god praksis til en viss grad henger sammen med elevenes læringsutbytte i form av karakternivå, men primært på videregående skoler.

Oxford Research anbefaler at man ved bruk av andre data, som både er på et mer tilpasset målenivå og som er sikrere med hensyn til faktiske karakterer, gjennomfører ytterligere analyser for å granske nærmere de sammenhenger vi har funnet. Dette både med henblikk på hvilke type faktorer som har betydning og sammenhengen med evt. øvrige faktorer som ikke har vært analysert i denne studien.

2. Innledning

Lærernes vurdering av skolen gir viktige tilbakemeldinger til skoleeier og politiske ansvarlige. I tillegg kan den gi innsikt i sammenhenger som man tidligere ikke har vært klar over, sammenhenger som kan belyse årsakene til at norske elever scorer under gjennomsnittet i OECD-landene i de internasjonale undersøkelsene PISA og PIRLS.

I denne rapporten er det gjennomført en deskriptiv analyse av de svarene ansatte har gitt i ”Ståstedsanalysen i Kunnskapsløftet”, samt en eksplorativ analyse hvor man har søkt etter sammenhenger mellom ansattes svar og elevenes læringsutbytte. For å muliggjøre sistnevnte analyse er resultater fra to undersøkelser koplet sammen.

I det videre redegjøres det kort for svarene i Ståstedsanalysen før fordelingen pr. spørsmål gjennomgås. Deretter vil også metoden for analyse av evt. sammenhenger med læringsutbyttet gjennomgås før resultatene av analysen presenteres.

2.1 Om Ståstedsanalysen

Ståstedsanalysen brukes til utvikling og forbedring, ved å beskrive og begrunne skolens valg av hovedutfordringer, og som hjelp til å utforme helhetlige tiltak for å forbedre organisasjonen.

Ståstedsanalysen består av fem deler, hvorav en av disse (del D) er ansattes vurdering og valg av hovedutfordring.

I denne delen gir de ansatte en vurdering av skolen opp mot tegn på det man har omtalt som ”god praksis”. Påstander om skolens læringsmiljø og elevenes læring er vurdert og sammenlignet med arbeidshverdagen på egen skole. Påstandene er samlet under 5 overskrifter:

1. Faglig og sosial læring
2. Gjennomføring (Kun VGS)
3. Lære å lære og motivasjon
4. Tilpasset opplæring og motivasjon
5. Miljø

2.1.1 Skala

De ansattes svar ble angitt i henhold til en 3-delt skala, inndelt i fargene grønn, gul og rød. Fargene betyr følgende:

- Grønn: Skolens praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”.
- Gul: Skolens praksis må bedres.
- Rød: Skolens praksis må endres – tiltak er nødvendig.

Denne inndelingen er også benyttet i det videre.

Dataene som benyttes har et ordinalt målenivå. Dette betyr at kategoriene man klassifiserer svarene etter både er gjensidig utelukkende og rangordnet, men at størrelsesforholdet mellom verdiene ikke er fast.

2.1.2 Svar

I alt er det registrert 7095 ansattesvar, hvorav i overkant av $\frac{3}{4}$ -deler er fra ansatte på barne- og ungdomsskoler, mens de resterende 1701 er ansatte ved videregående skoler.

Svar i Ståstedsanalysene i "Kunnskapsløftet - fra ord til handling"		
	Frekvens	Prosent
Barne- og ungdomsskole	5394	76
Videregående skole	1701	24
Totalt	7095	100
Source: Oxford Research 2007		

Antall svar på hvert enkelt spørsmål er angitt som (N=xx) i den aktuelle figuren.

Enkelte spørsmål er stilt til ansatte på barne- og ungdomstrinnet samt i videregående skole. Andre spørsmål er kun stilt til ansatte innen en av skoletypene. Dette er indikert i datafilen ved bruk av prefikset V for videregående skole, BU for barne- og ungdomsskole og V/BU for begge deler.

Både ledere og lærere svarer på den delen av Ståstedsanalysen som i det videre er analysert. I overkant av 11% er fra ledere mens de resterende nesten 90% er svar fra lærere. I det videre omtales svarene også for enkelhets skyld kun som svar fra ansatte. Analyser viser at det ikke er noen signifikante forskjeller på over Rho ,100 mellom hvem som har svart og hva de har svart. Resultatene av analysene ville derfor ikke skilt seg vesentlig fra hverandre dersom svarene fra de to gruppene ble separert. I praksis ville dette skillet også vært vanskelig å foreta, spesielt på barne- og ungdomsskoler da leder ofte også underviser og således er lærere.

2.1.3 Om dataene

Dataene fra Ståstedsanalysene ble mottatt som en .csv-fil (kommaseparert fil) fra Conexus. Det ble også oversendt en kodebok hvor forklaringene på de ulike verdiene i datafilen fremkom. I tillegg ba vi om, og fikk, en forsikring om at ingen av verdiene var transponert (dvs. snudd). Dette innebærer at Oxford Research har gått så langt som vi kan for å forsikre oss om dataene er korrekte.

Dataene er konvertert til SPSS og analysert i samme program. Dataene fra Ståstedsanalysene i "Kunnskapsløftet – fra ord til handling"

3. Fordeling av svar

Dette kapitlet beskriver ansattes svar på de spørsmål de ble stilt i Ståstedanalysene i ”Kunnskapsløftet – fra ord til handling”. For å beskrive dette på en enkel og lettfattelig måte er frekvenser benyttet.

Ser en på spørsmålene samlet er det slik at ansatte i om lag 50% av tilfellene opplever skolens praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”. I snitt er det bare 6 til 7% som oppgir at skolens praksis må endres – tiltak er nødvendig. De øvrige ca. 43% mener at skolens praksis må bedres.

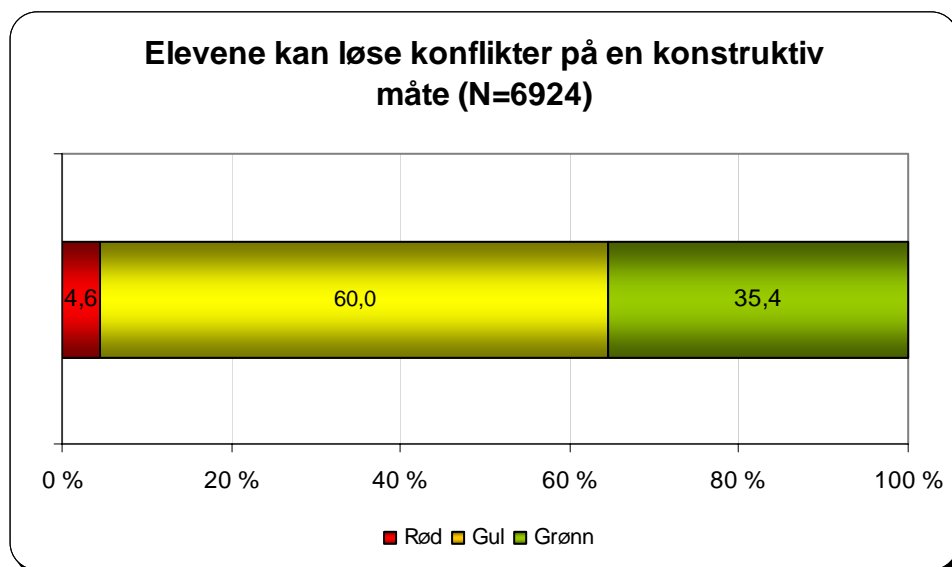
Av de spørsmål som lærere både i barne- og ungdomsskolen og videregående skole ble stilt er det flest som var enige i påstanden om at ”Elevene har venner og trives godt på skolen”. Her var det hele 80,9% som svarte ”grønn”. Av de spørsmål som utelukkende ble stilt til lærere ved videregående skoler var flest enige i påstanden ”I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling”. Her svarte 80,6% av de ansatte ”grønn”. Av de spørsmål som utelukkende ble stilt til lærere ved barne- og ungdomsskolen var flest enige i påstanden ”Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering”. Her svarte 80,8% av de ansatte ”grønn”.

Der ansatte i størst grad mener at praksis må endres og at tiltak er nødvendige er det henholdsvis påstandene ”Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever” med 23,5% (V/BU), ”Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn” med 19,3% (V) og ”Skolen bruker lokalmiljøet og ressurspersoner omkring skolen aktivt i undervisningen” med 15,1% (BU).

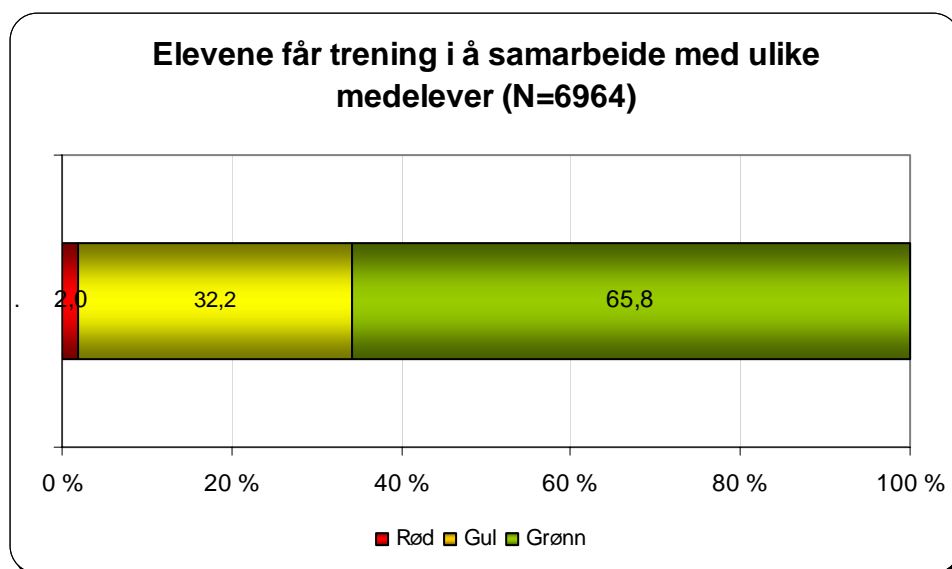
Frekvensanalysene er delt i 3 deler; en del som inneholder spørsmålene som kun berører barne- og Ungdomsskole, en del for spørsmålene som berører videregående skole og en del for spørsmålene som angår begge disse gruppene. I tillegg er svarene presentert i henhold til de områdene som er definert.

3.1 Barne- og ungdomskole og videregående skole

3.1.1 Faglig og sosial læring

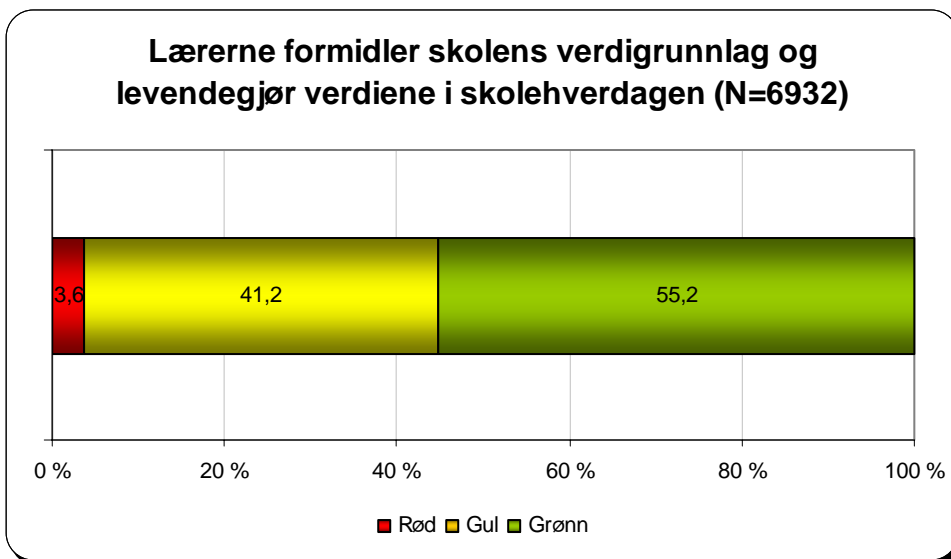

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene kan løse konflikter på en konstruktiv måte" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 35,4 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 60,0 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,6 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

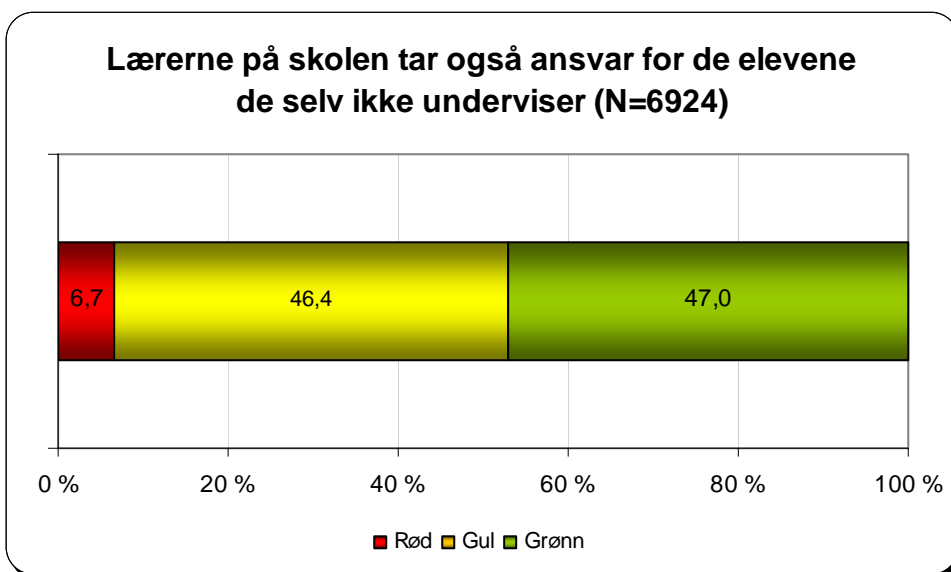

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene får trening i å samarbeide med ulike medelever" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 65,8 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 32,2 % mener sin skoles

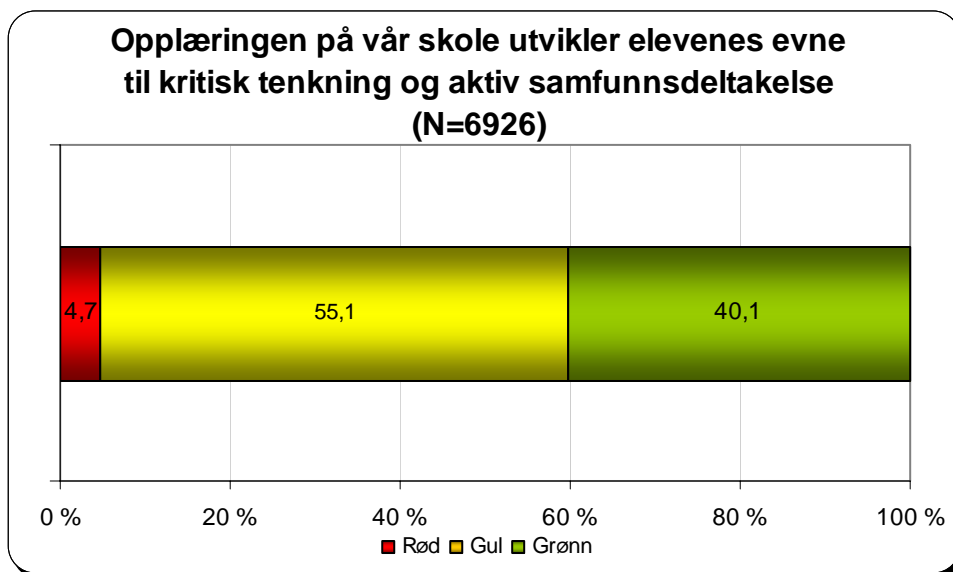
praksis må bedres, mens 2,0 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

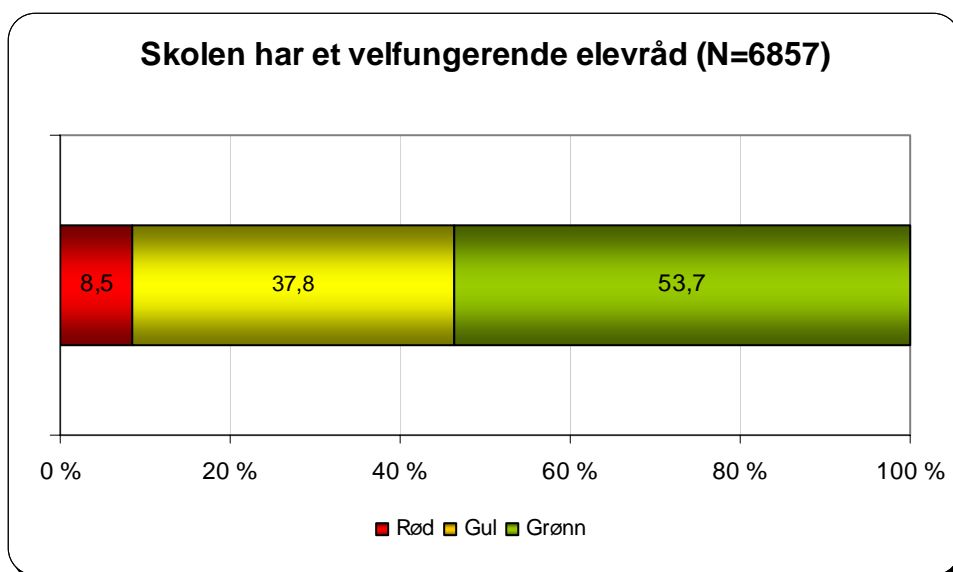
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Lærerne formidler skolens verdigrunnlag og levendegjør verdiene i skolehverdagen" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 55,2 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 41,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 3,6 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Lærerne på skolen tar også ansvar for de elevene de selv ikke underviser" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 47,0 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 46,4 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 6,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

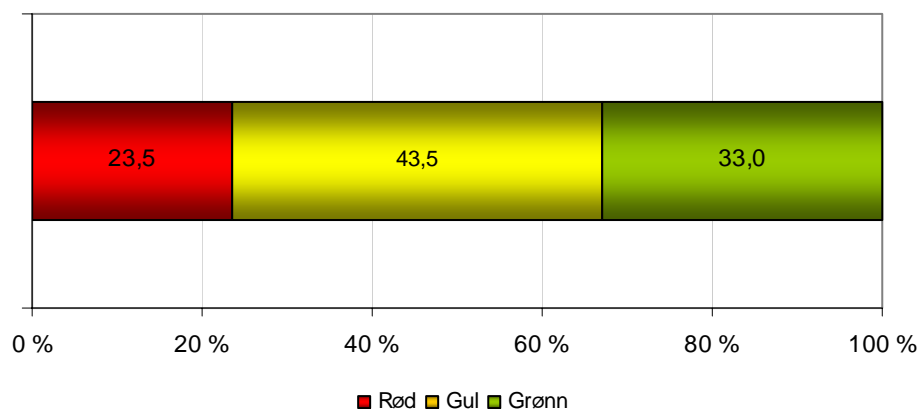

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 40,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 55,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

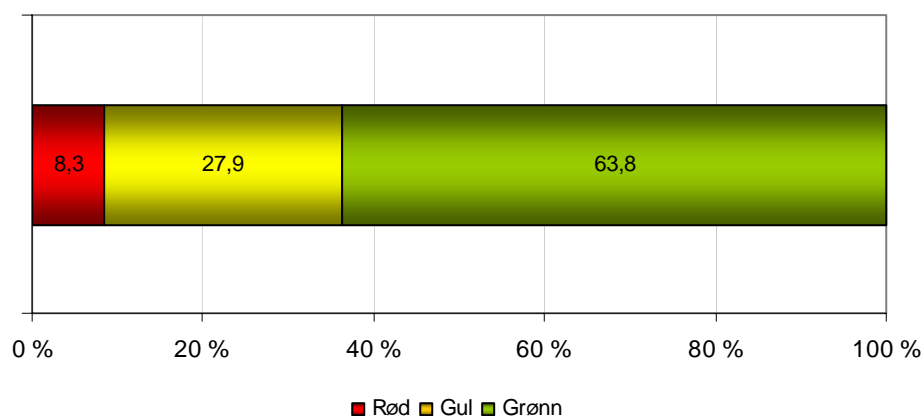
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Skolen har et velfungerende elevråd” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 53,7 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 37,8 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 8,5 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever (N=6919)

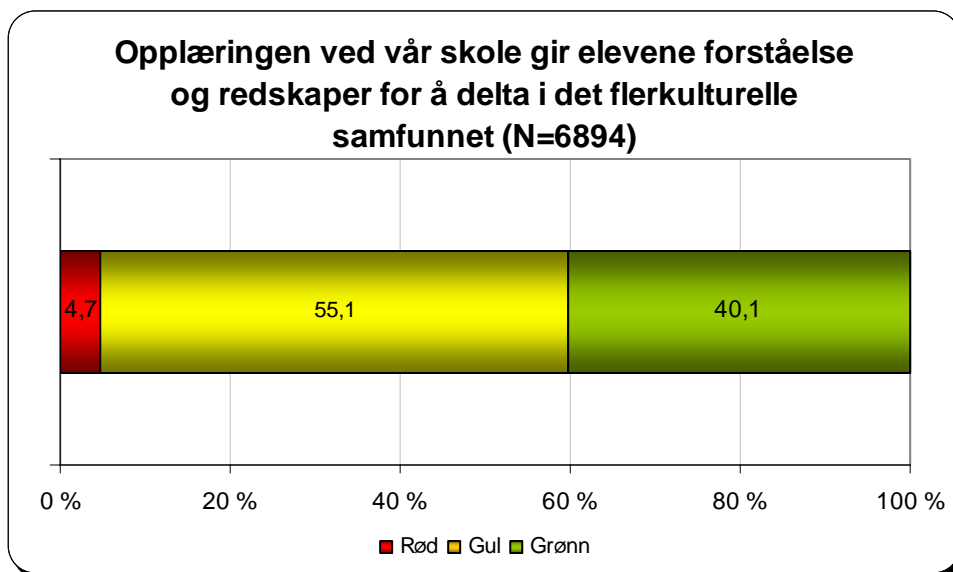

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 33,0 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 43,5 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 23,5 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig. Dette er den av påstandene som er stilt til lærere både i barne- og ungdomsskolen og i videregående skole som flest lærere er negative til.

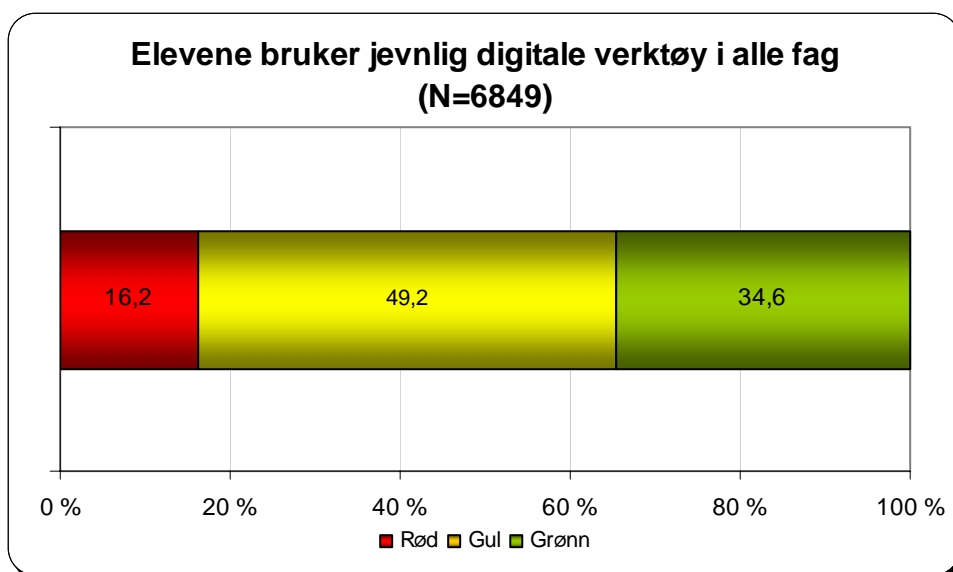
Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet (N=6951)

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 63,8 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 27,9 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 8,3 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

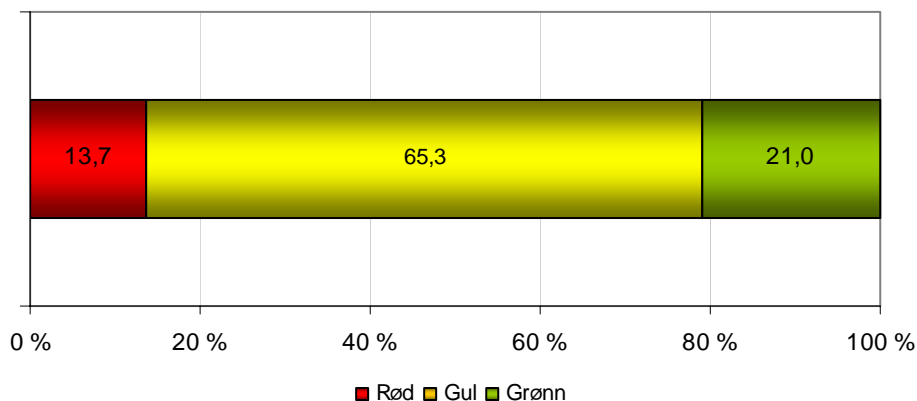

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Opplæringen ved vår skole gir elevene forståelse og redskaper for å delta i det flerkulturelle samfunnet" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 40,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 55,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

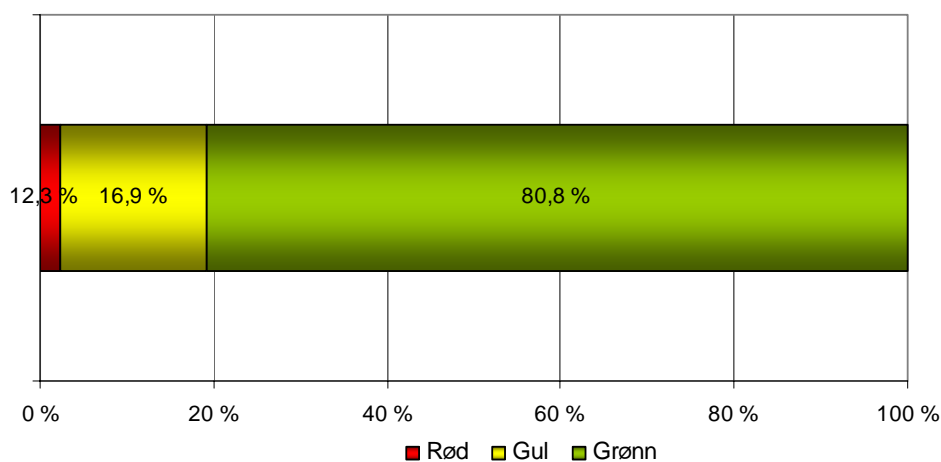
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 34,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 49,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 16,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt (N=6674)

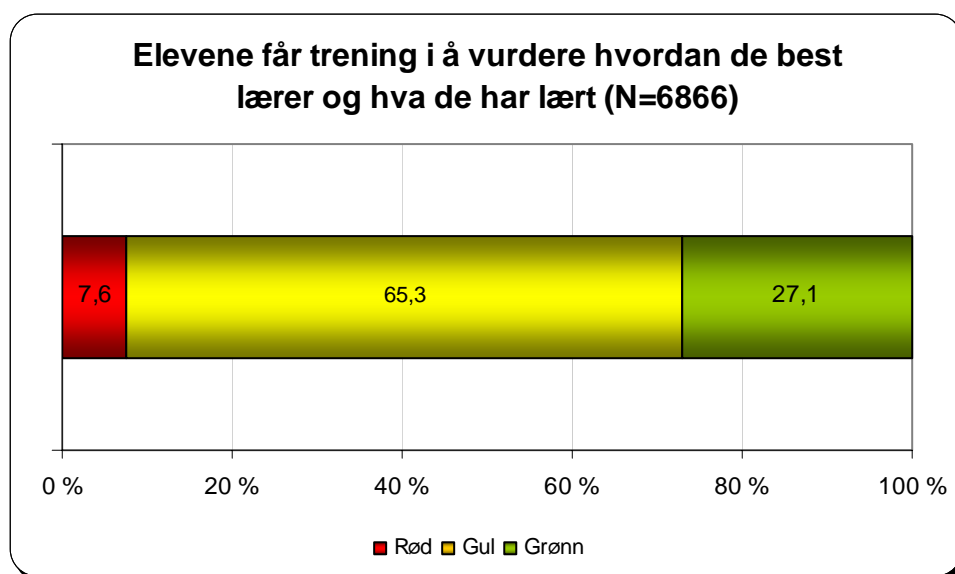
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 21,0 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 65,3 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 13,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering (N=5087)

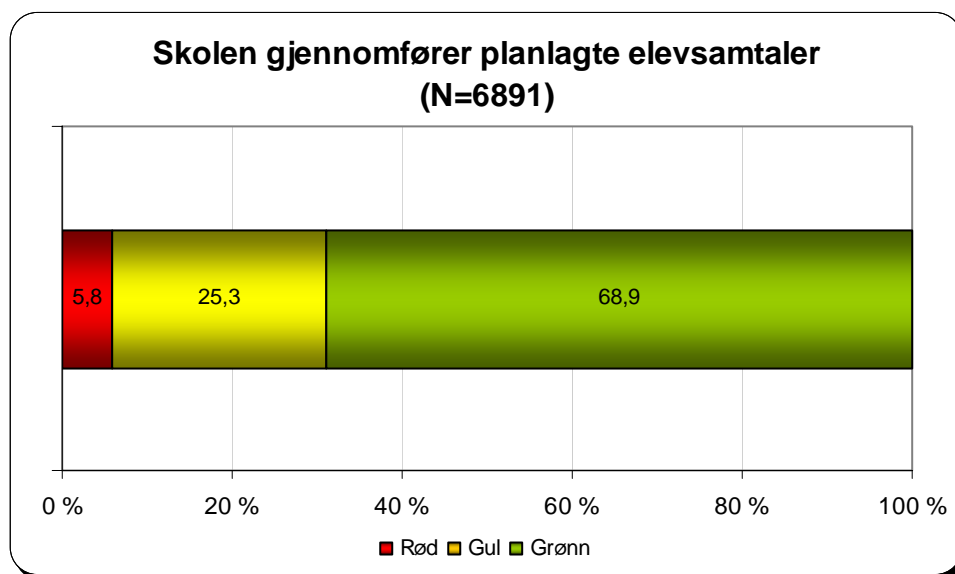

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 80,8 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 16,9 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 12,3 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig. Av de spørsmål som utelukkende ble stilt til lærere ved Barne- og ungdomsskolen var flest enige i denne påstanden.

3.1.2 Lære å lære og motivasjon

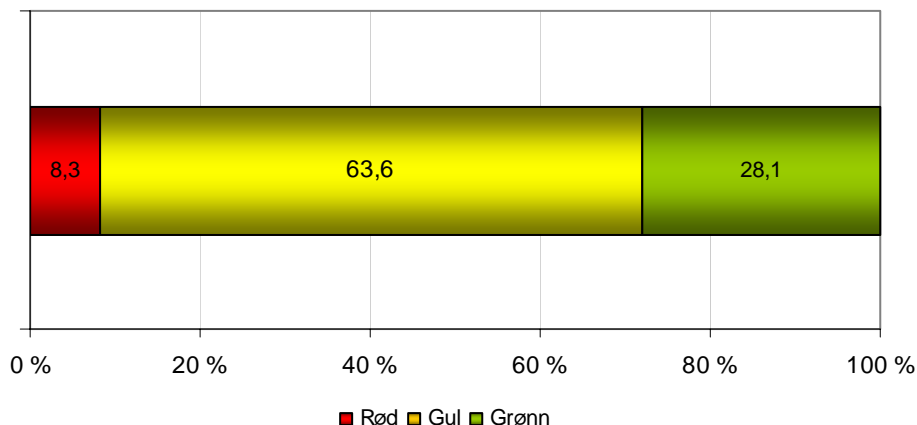

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene får trening i å vurdere hvordan de best lærer og hva de har lært" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 27,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 65,3 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 7,6 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 68,9 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 25,3 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 5,8 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

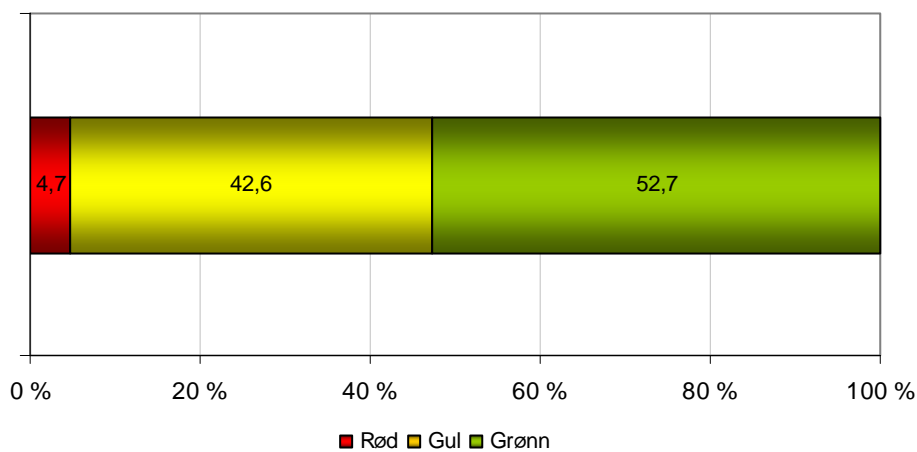
Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet (N=6882)

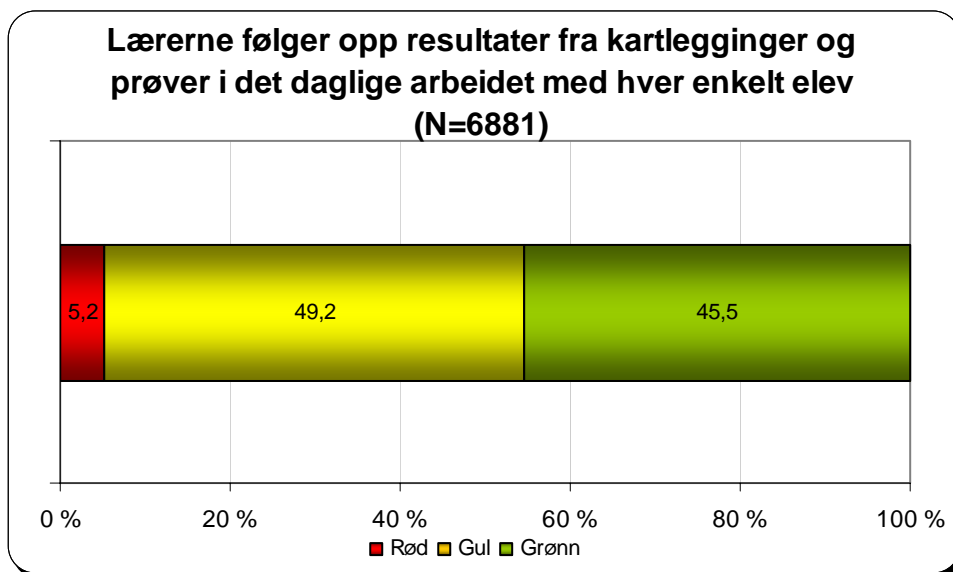
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 28,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 63,6 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 8,3 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.1.3 Tilpasset opplæring og vurdering

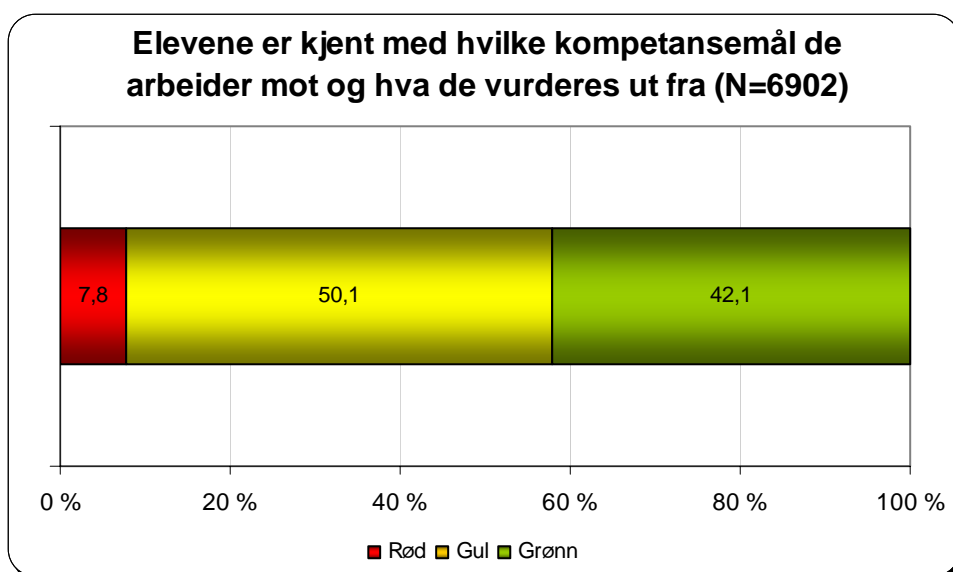
Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling (N=6901)

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 52,7 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 42,6 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

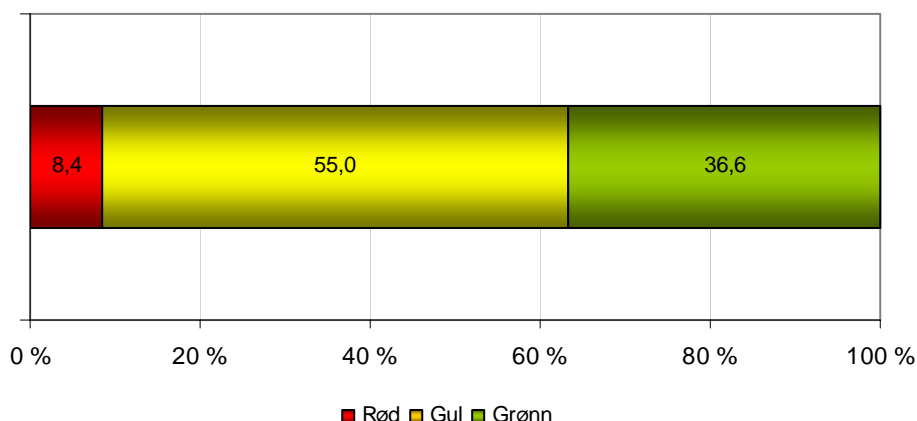

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver enkelt elev" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 45,5 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 49,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 5,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

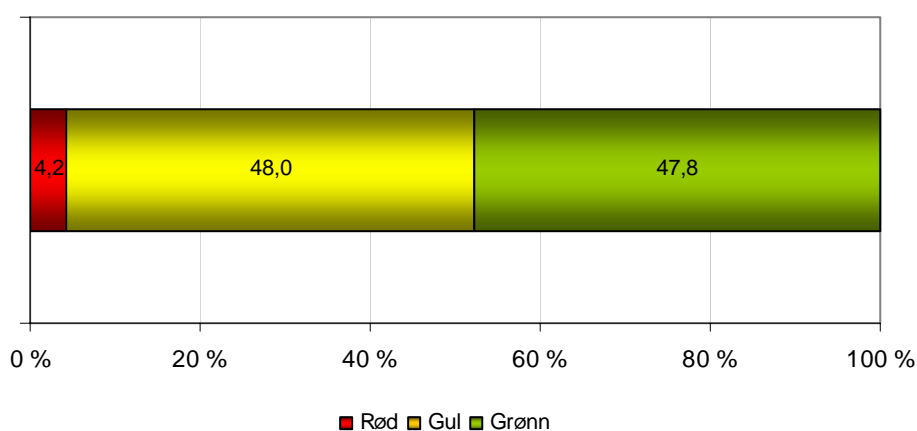
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene er kjent med hvilke kompetansemål de arbeider mot og hva de vurderes ut fra" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 42,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 50,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 7,8 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetanse-målene (N=6863)

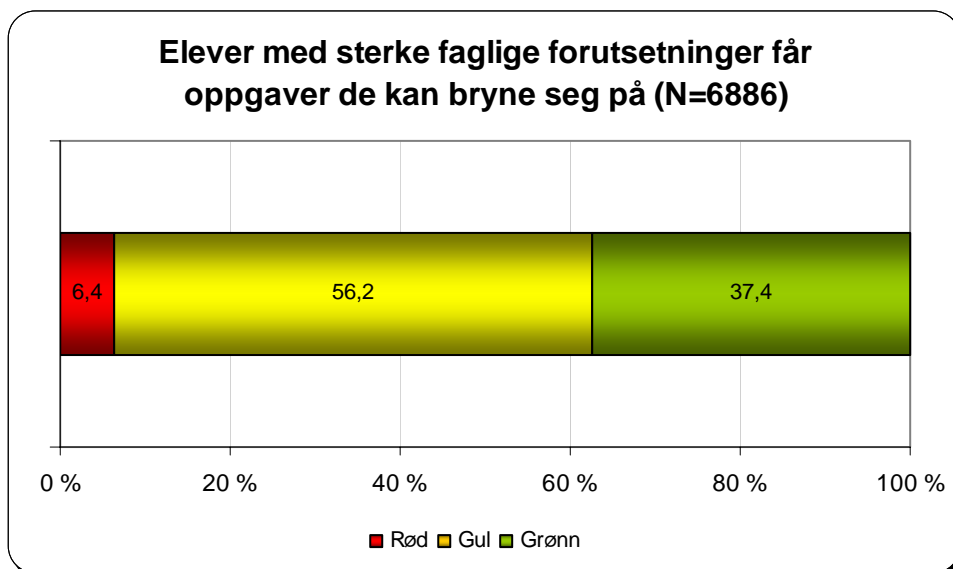

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Lærerne forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 36,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 55,0 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 8,4 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

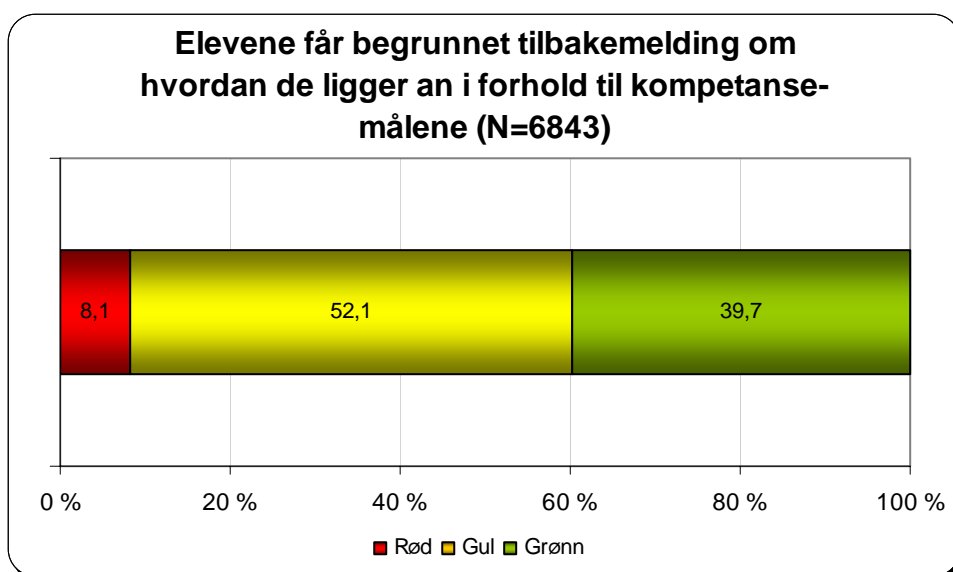
Elever med svake faglige forutsetninger får utfordringer og opplever mestring (N=6899)

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elever med svake faglige forutsetninger får utfordringer og opplever mestring" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 47,8 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 48,0 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

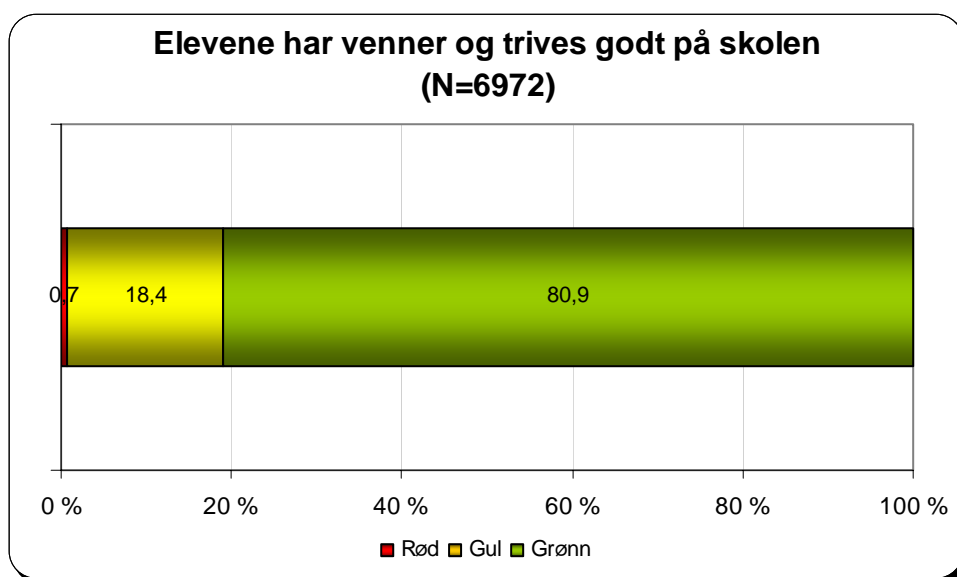

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elever med sterke faglige forutsetninger får oppgaver de kan bryne seg på" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 37,4 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 56,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 6,4 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

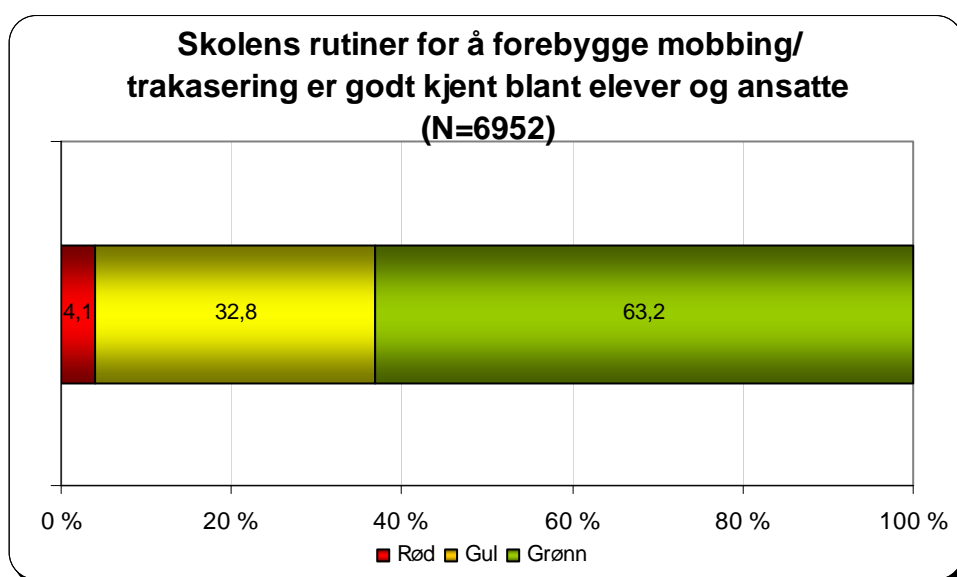

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 37,9 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 52,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 8,1 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

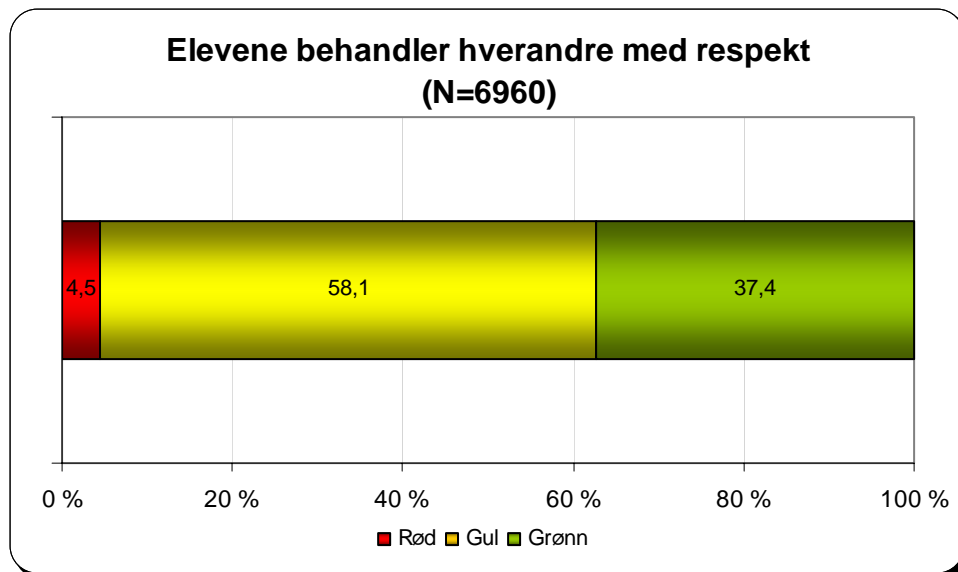
3.1.4 Miljø

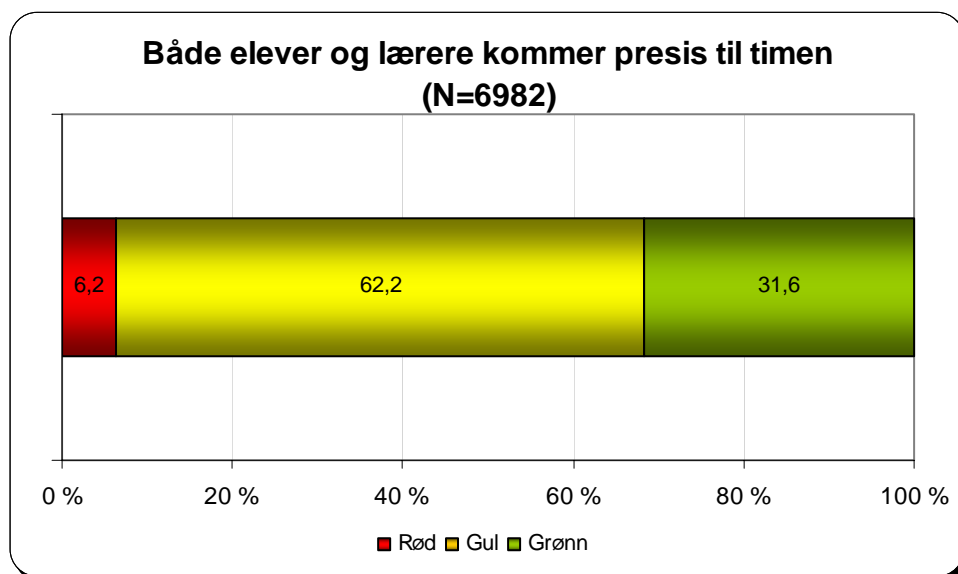
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene har venner og trives godt på skolen" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 80,9 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og er enig i påstanden, 18,4 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 0,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig. Dette er den påstanden som både er stilt til lærere i barne- og ungdomsskoler og videregående skoler som flest lærere svarer positivt på.

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolens rutiner for å forebygge mobbing/trakasering er godt kjent blant elever og ansatte" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 63,2 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 32,8 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,1 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

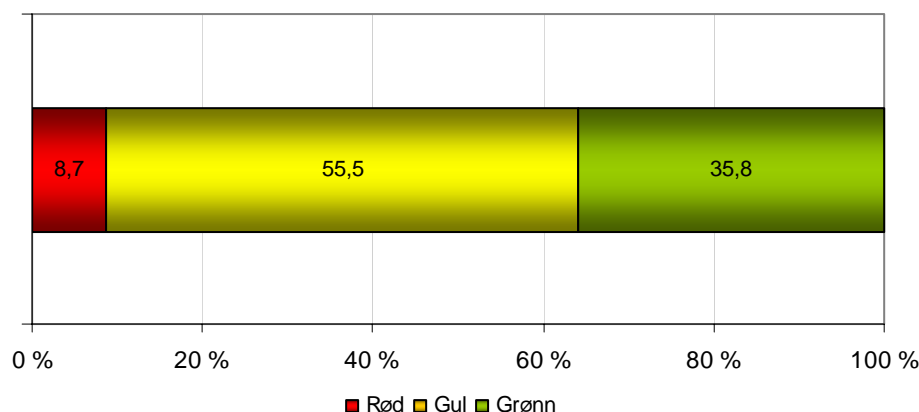

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”*Elevene behandler hverandre med respekt*” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 37,4 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 58,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,5 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

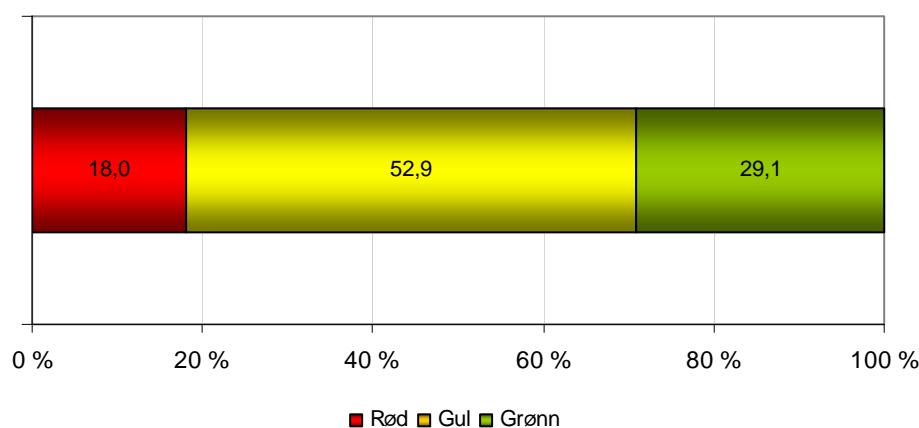
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”*Både elever og lærere kommer presis til timen*” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 31,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 62,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 6,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

**Læreren kan starte undervisningen med en gang
timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i
klassen (N=6955)**

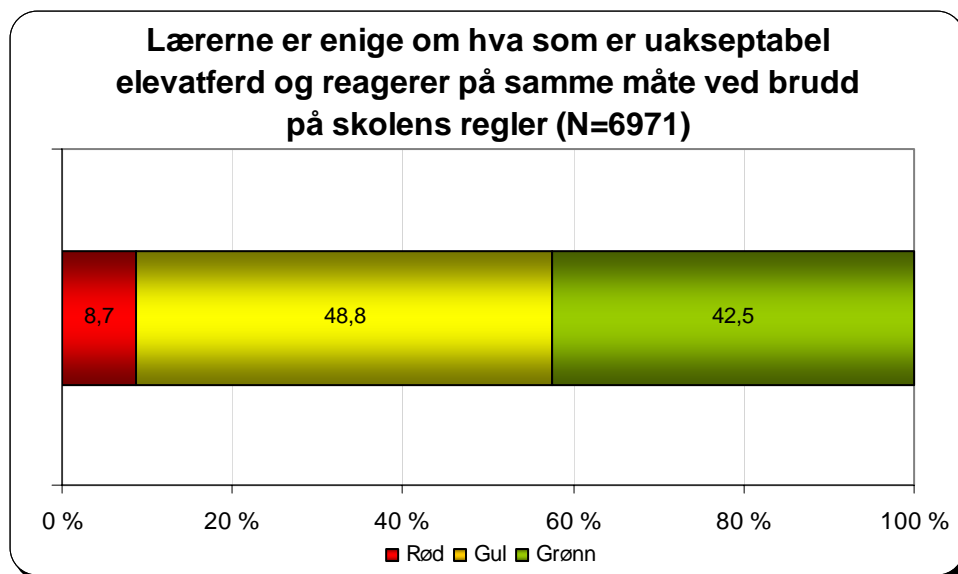

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Læreren kan starte undervisningen med en gang timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i klassen" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 35,8 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 55,5 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 8,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

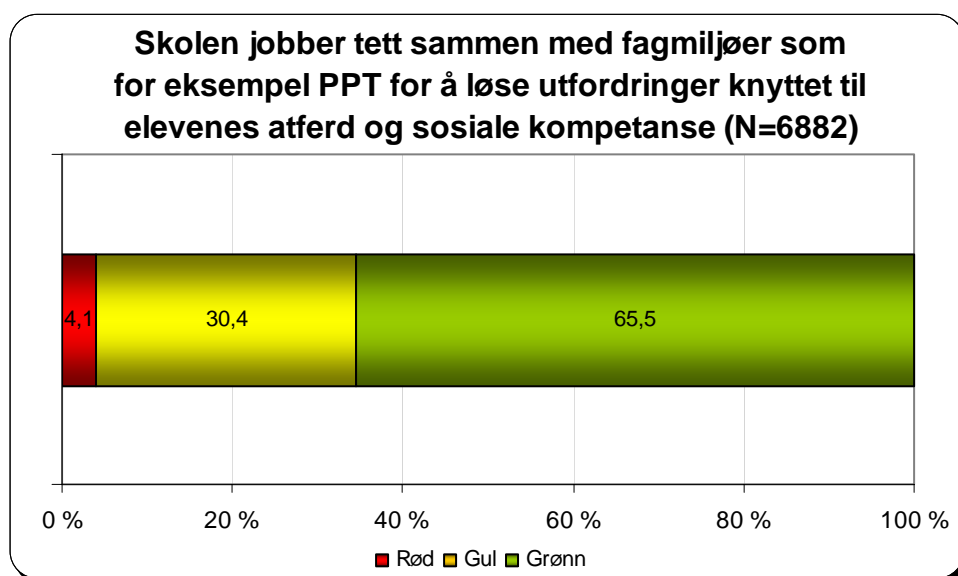
**Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres
det med en gang (N=6917)**

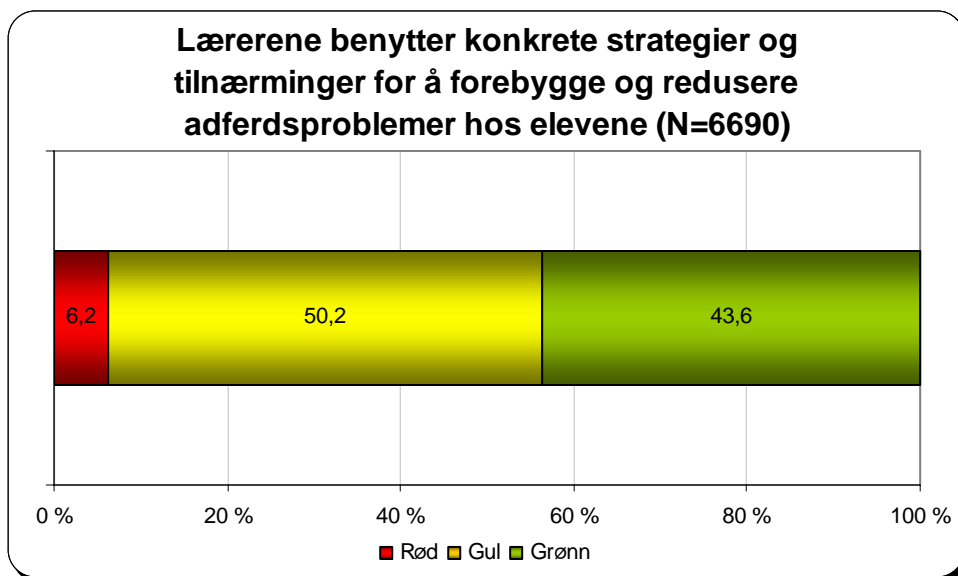
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres det med en gang" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 29,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 52,9 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 18,0 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Lærerne er enige om hva som er uakseptabel elevatferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 42,5 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 48,8 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 8,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

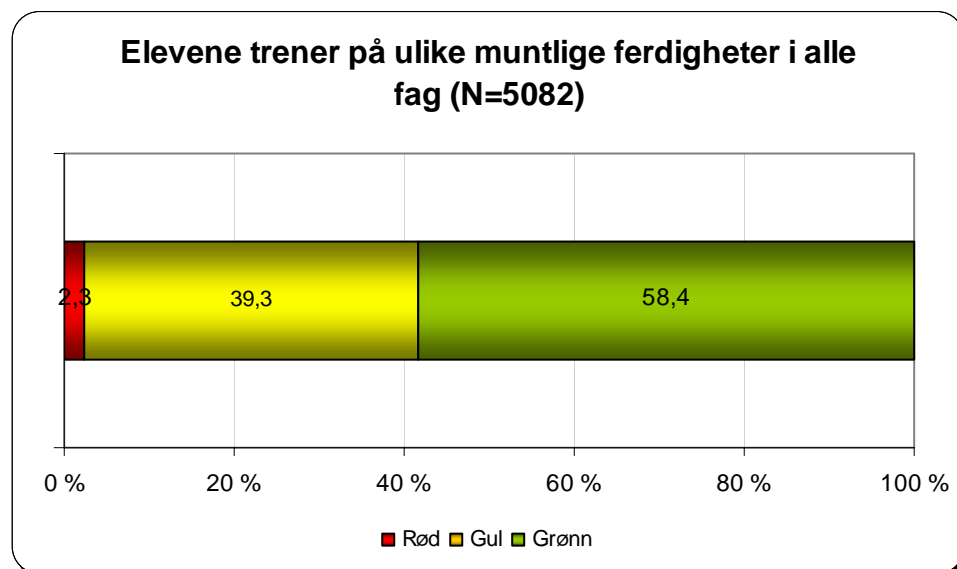
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen jobber tett sammen med fagmiljøer som for eksempel PPT for å løse utfordringer knyttet til elevenes atferd og sosiale kompetanse" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 65,5 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 30,4 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,1 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

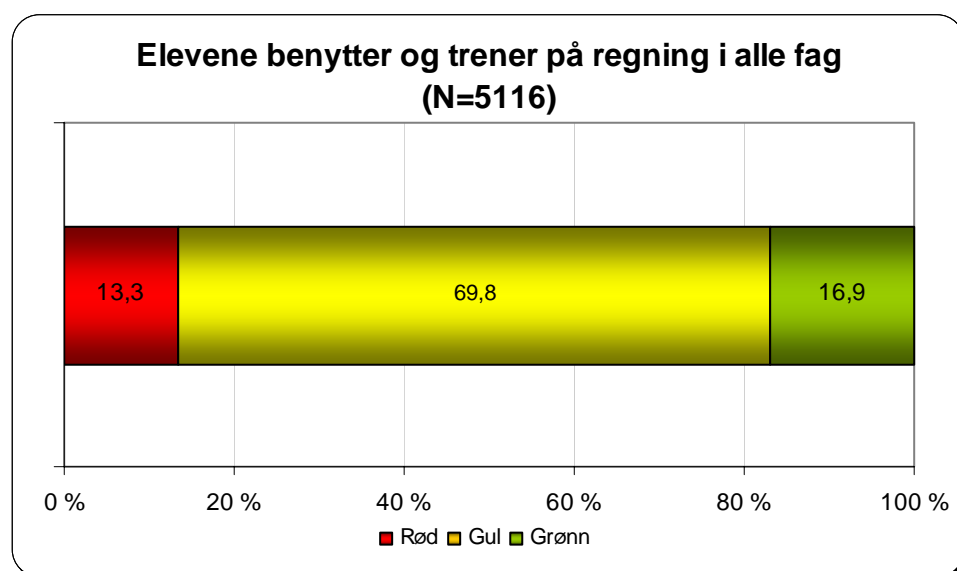
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Lærerne benytter konkrete strategier og tilnærminger for å forebygge og redusere adferdsproblemer hos elevene” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 43,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 50,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 6,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.2 Barne- og ungdomskole

3.2.1 Faglig og sosial læring

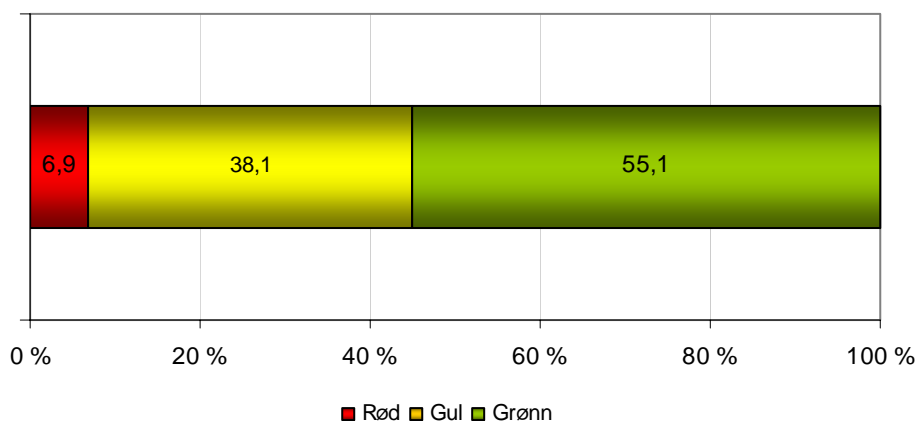

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene trener på ulike muntlige ferdigheter i alle fag" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 58,4 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 39,3 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 2,3 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

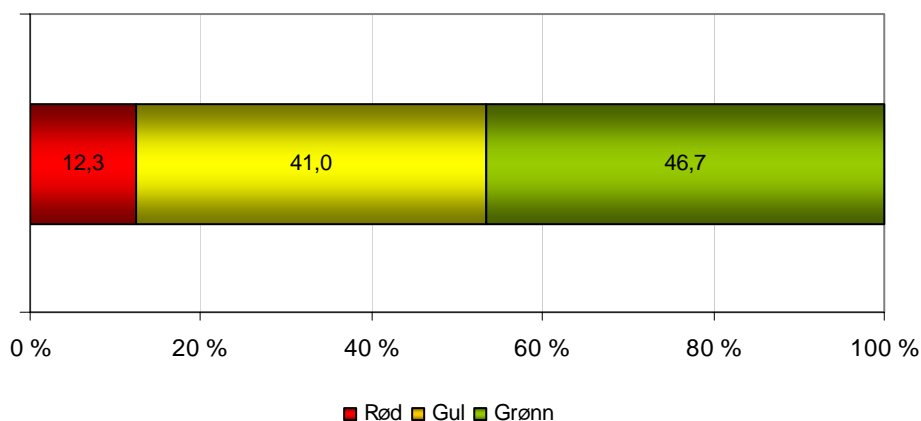
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene benytter og trener på regning i alle fag" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 16,9 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 69,8 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 13,3 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn (N=5015)

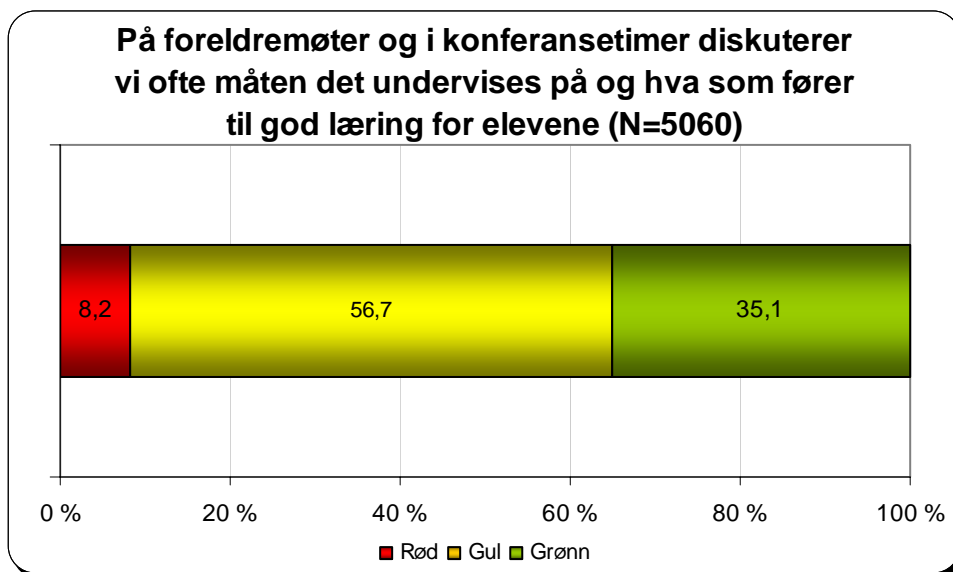

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 55,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 38,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 6,9 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

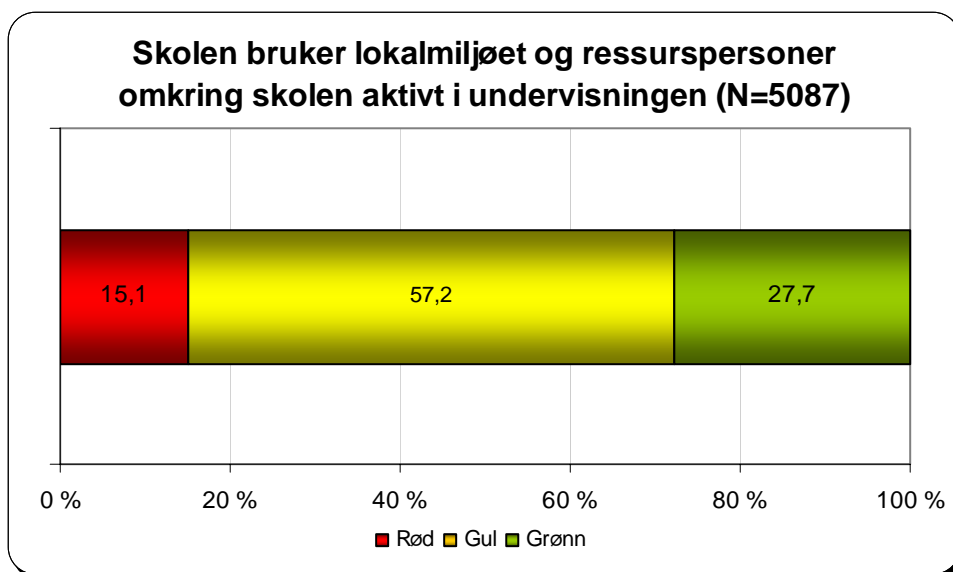
Elevene bruker skolebiblioteket aktivt i læringsarbeidet (N=5062)

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene bruker skolebiblioteket aktivt i læringsarbeidet" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 46,7 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 41,0 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 12,3 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

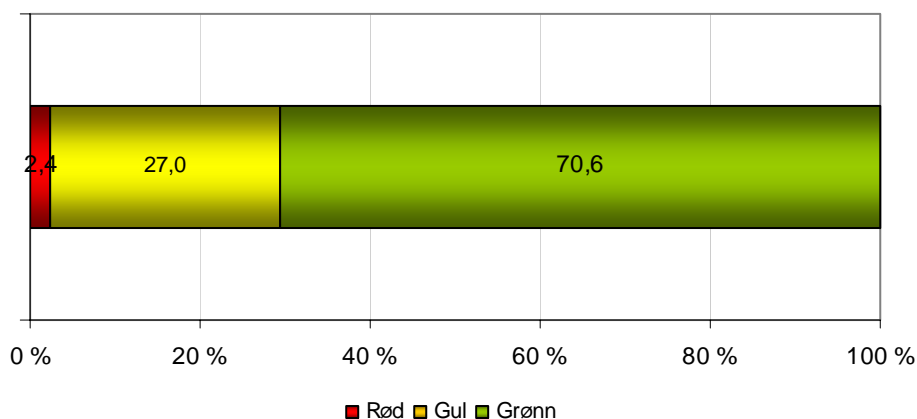

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”På foreldremøter og i konferansetimer diskuterer vi ofte måten det undervises på og hva som fører til god læring for elevene” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 35,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 56,7 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 8,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

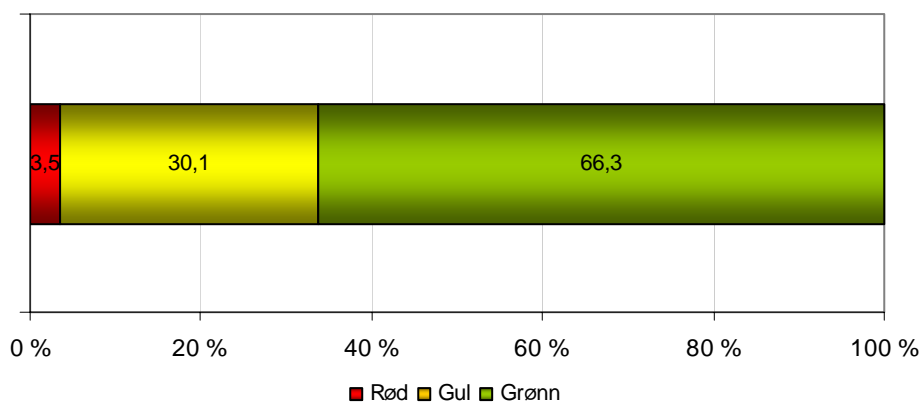
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Skolen bruker lokalmiljøet og ressurspersoner omkring skolen aktivt i undervisningen” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 27,7 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 57,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 15,1 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig. Dette er den av påstandene som er stilt til lærere i barne- og ungdomsskolen som flest lærere er negative til.

Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere (N=5066)

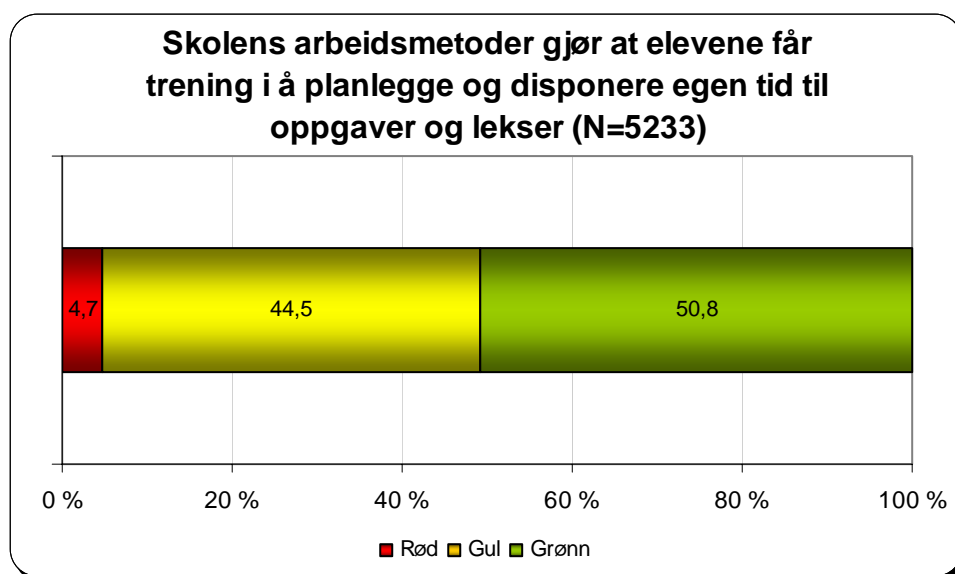
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 70,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 27,0 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 2,4 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Skolen legger stor vekt på utvikling av grunnleggende ferdigheter hos alle elever i løpet av 1-4 trinn (N=4123)

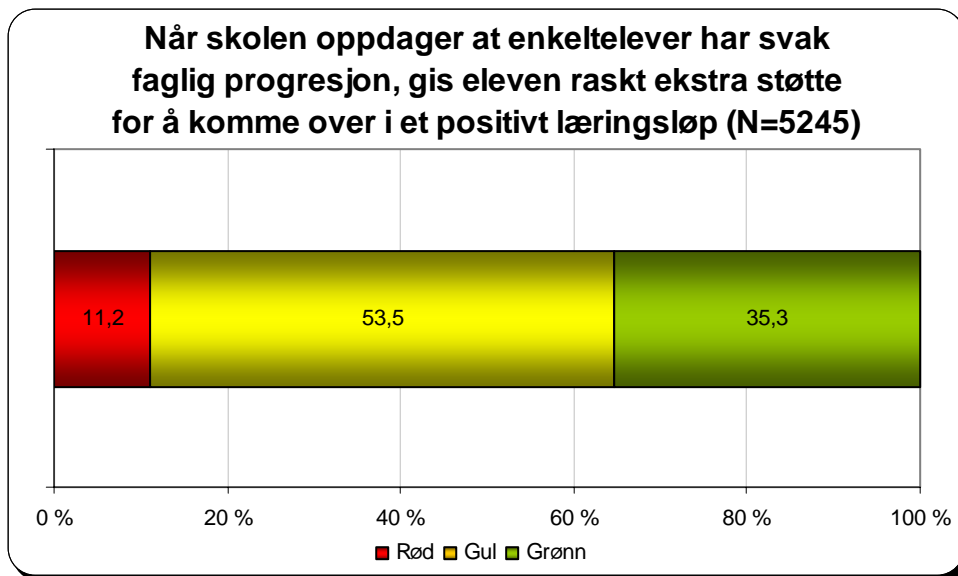
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen legger stor vekt på utvikling av grunnleggende ferdigheter hos alle elever i løpet av 1-4 trinn" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 66,3 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 30,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 3,5 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.2.2 Lære å lære og motivasjon

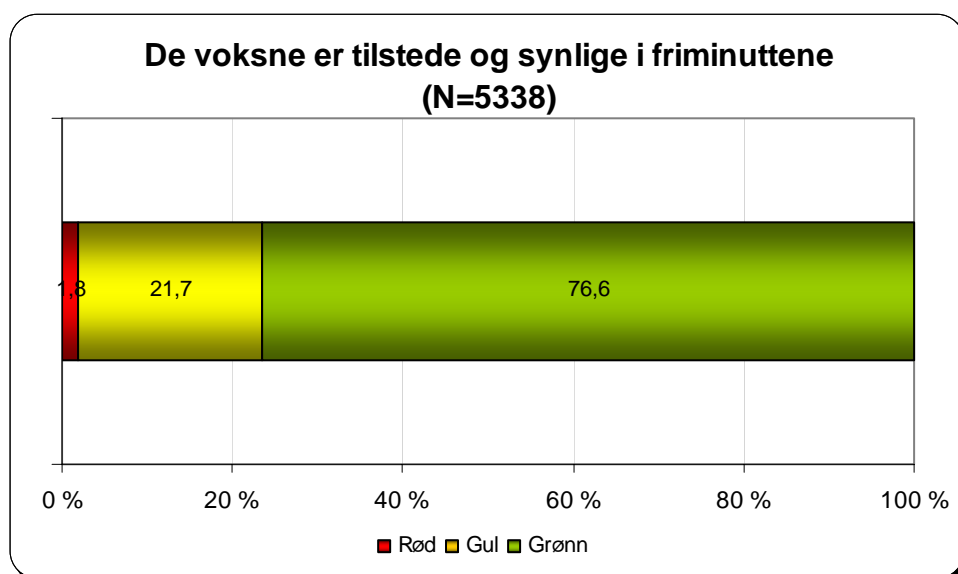
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Skolens arbeidsmetoder gjør at elevene får trening i å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 50,8 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 44,5 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.2.3 Tilpasset opplæring og vurdering

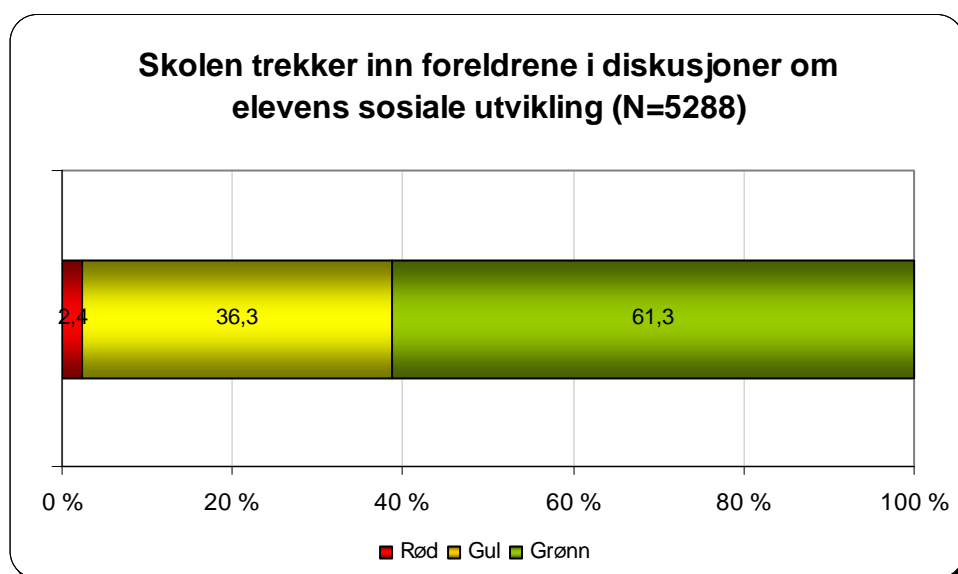

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Når skolen oppdager at enkeltelever har svak faglig progresjon, gis eleven raskt ekstra støtte for å komme over i et positivt læringsløp" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 35,3 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 53,5 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 11,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.2.4 Miljø

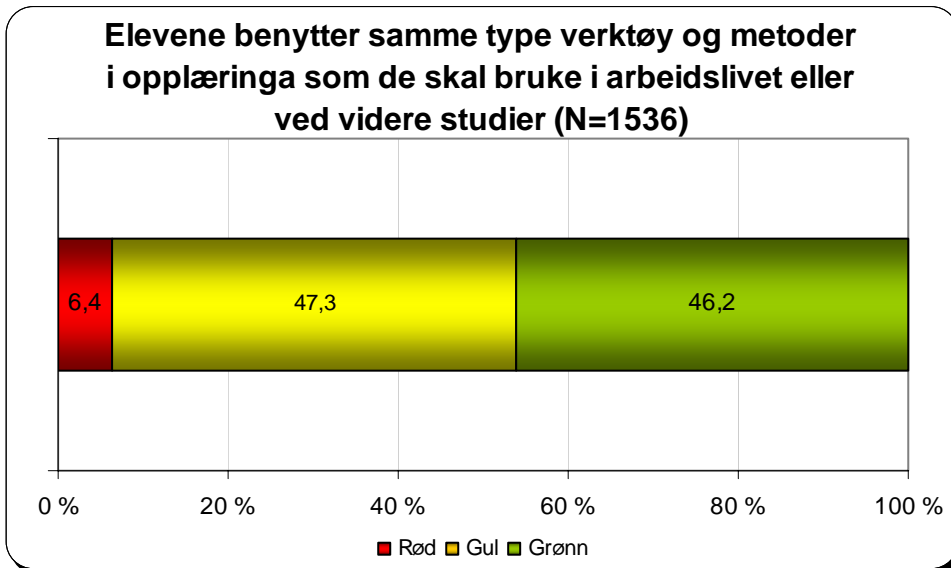
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”De voksne er synlige i friminuttene” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 76,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 21,7 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 1,8 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

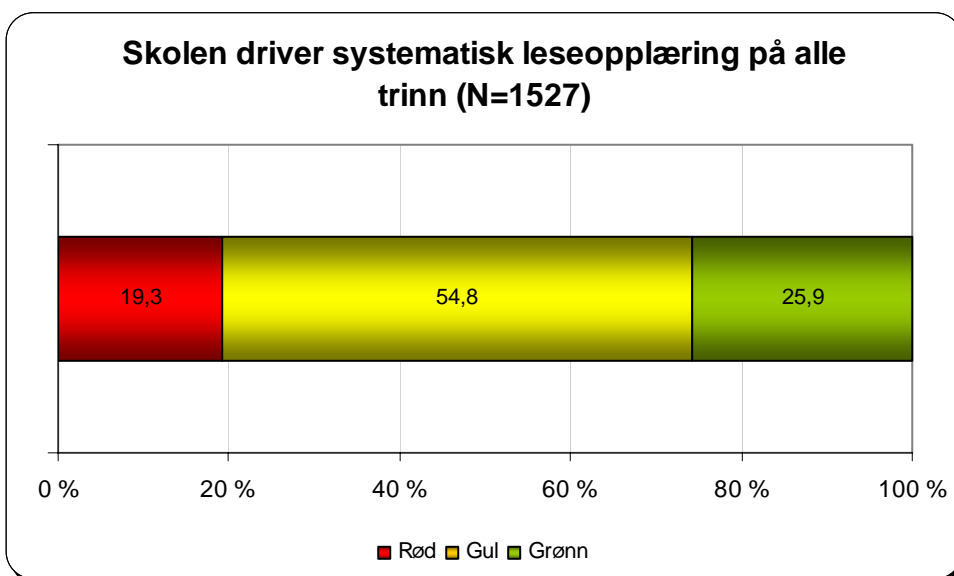
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Skolen trekker inn foreldrene i diskusjoner om elevens sosiale utvikling” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 61,3 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 26,3 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 2,4 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.3 Videregående skole

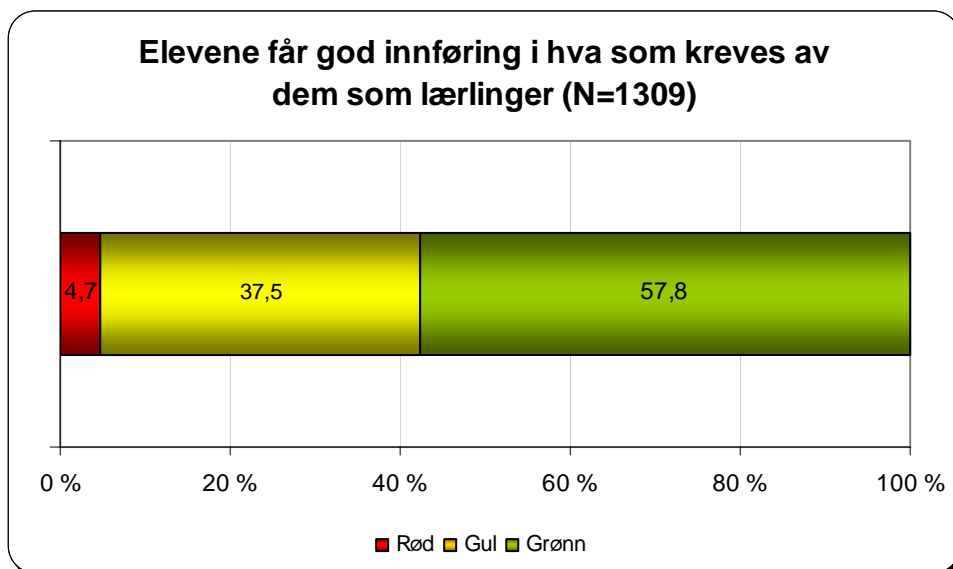
3.3.1 Faglig og sosial læring

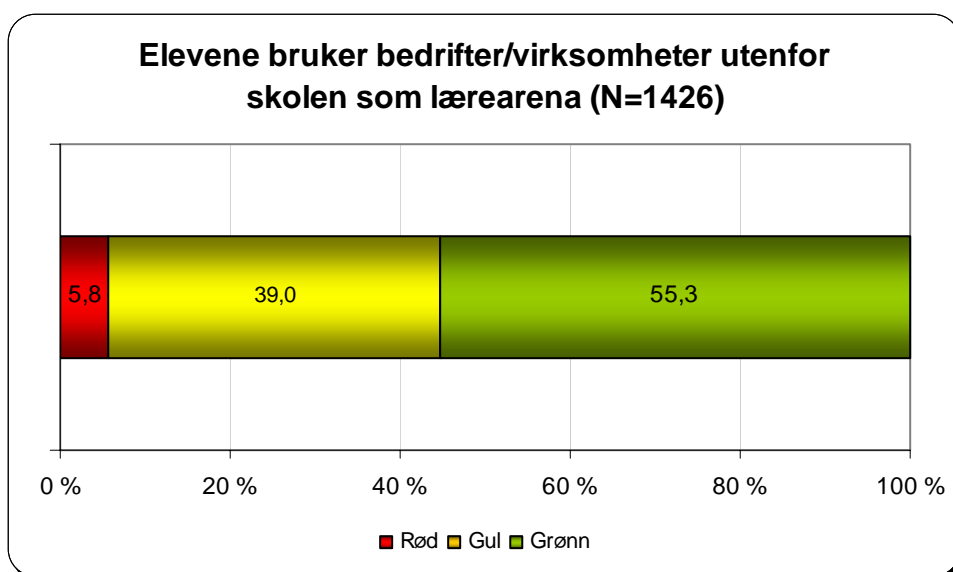
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene benytter samme type verktøy og metoder i opplæringa som de skal bruke i arbeidslivet eller ved videre studier" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 46,2 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 47,3 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 6,4 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 25,9 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 54,8 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 19,3 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig. Dette er den av påstandene som er stilt til lærere i videregående skole som flest er negative til.

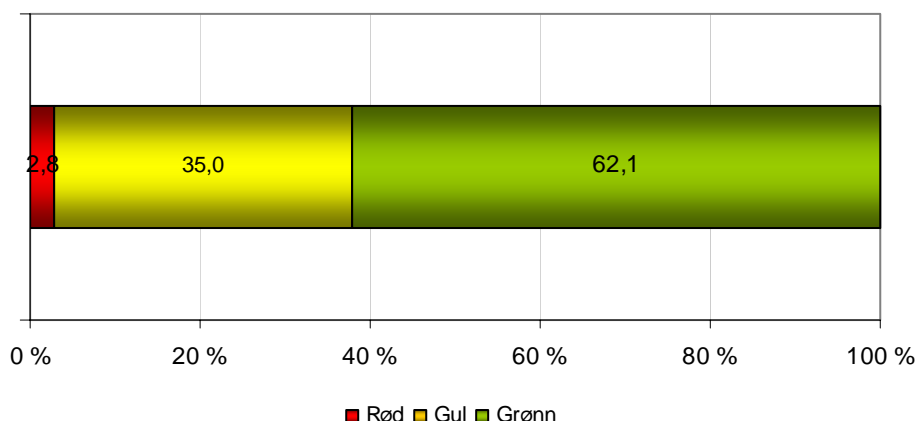

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Elevene får god innføring i hva som kreves av dem som lærlinger” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 57,8 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 37,5 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,7 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

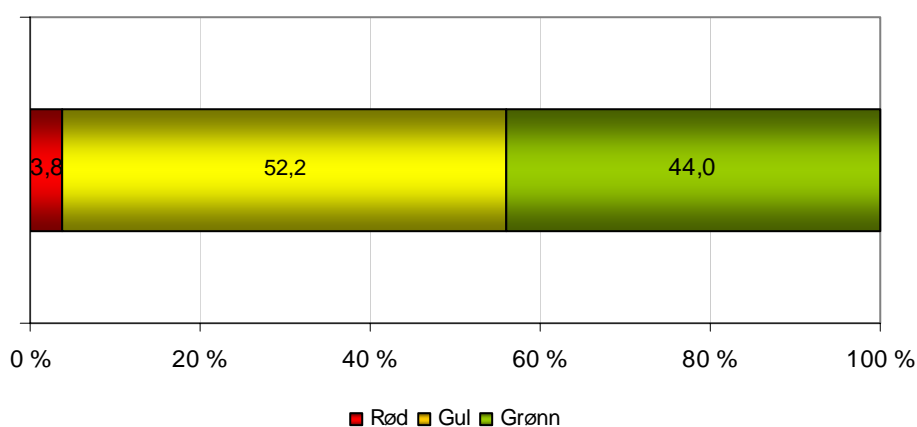
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 55,3 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 39,0 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 5,8 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Tilbakemeldingen på våre elever fra praksisberifter er positiv (N=1267)

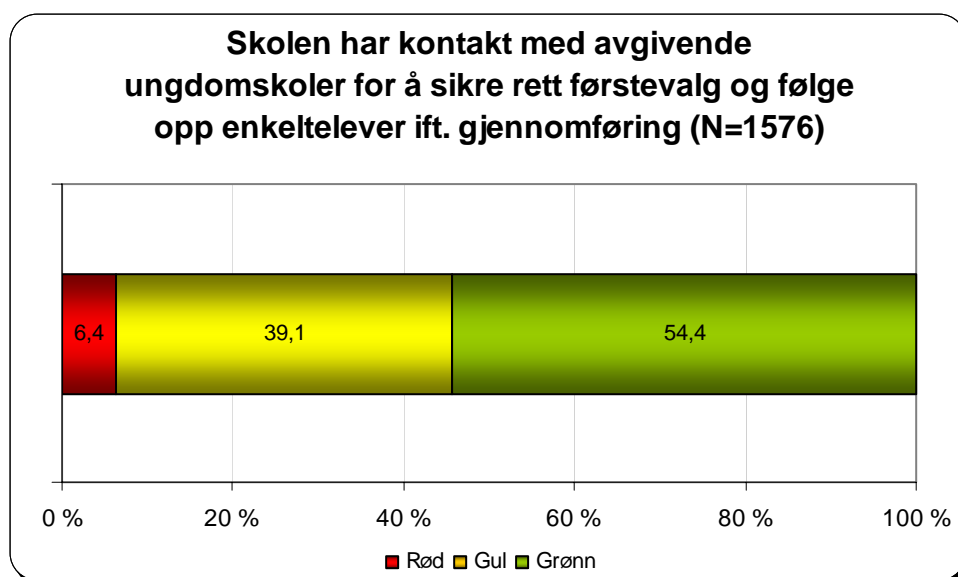
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Tilbakemeldingen på våre elever fra praksisbedrifter er positiv" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 62,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 35,0 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 2,8 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier (N=1517)

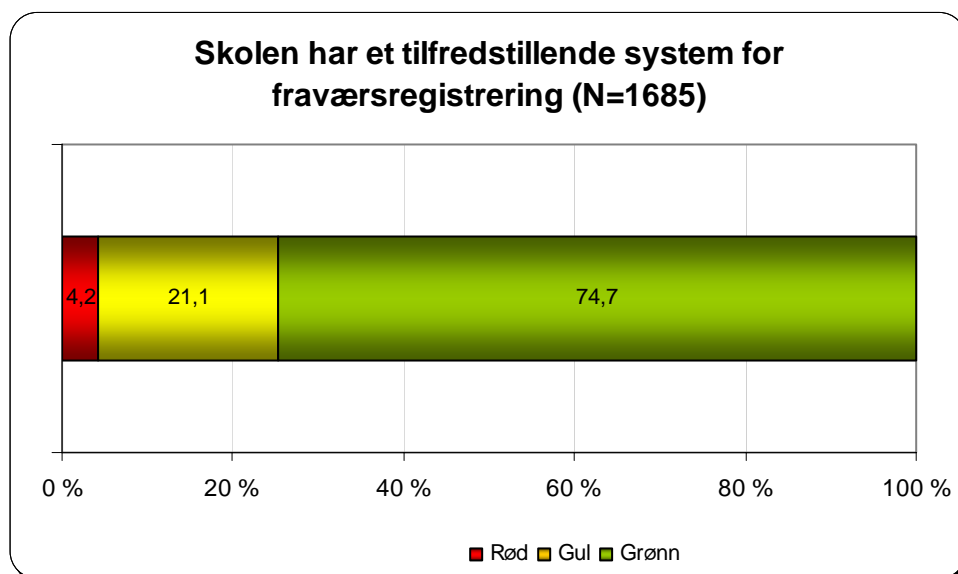

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene er godt utrustet til å møte faglige utfordringer i videre studier" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 44,0 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 52,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 3,8 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.3.2 Gjennomføring

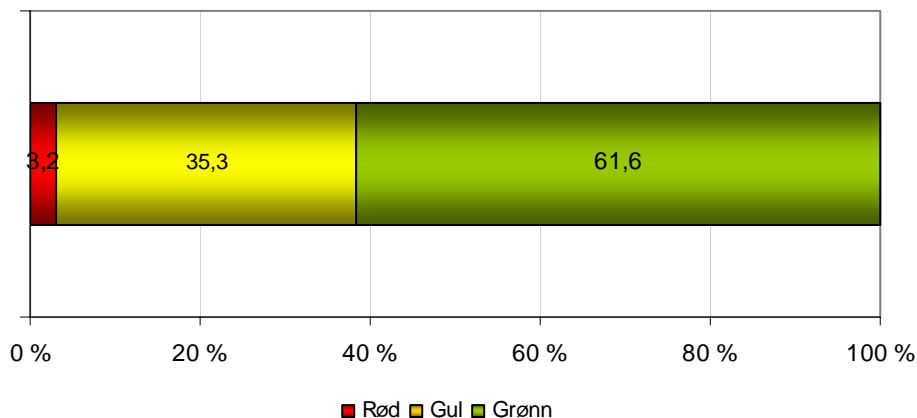

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen har kontakt med avgivende ungdomskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 54,4 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 39,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 6,4 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

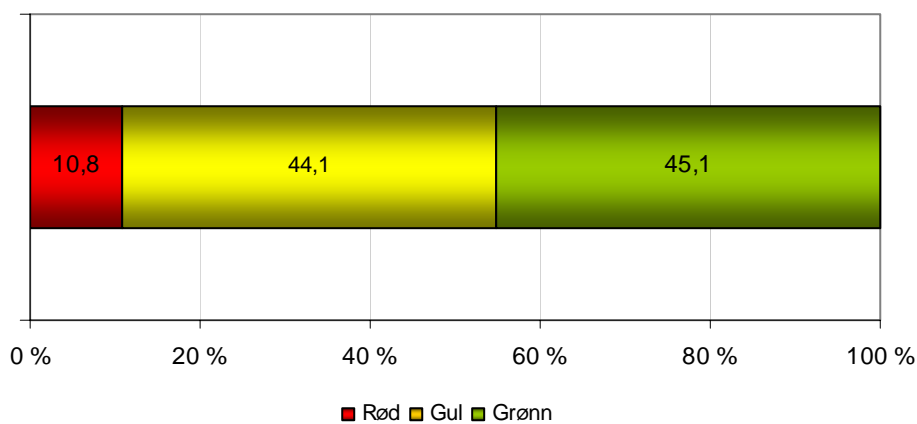
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 74,7 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 21,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 4,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere (N=1670)

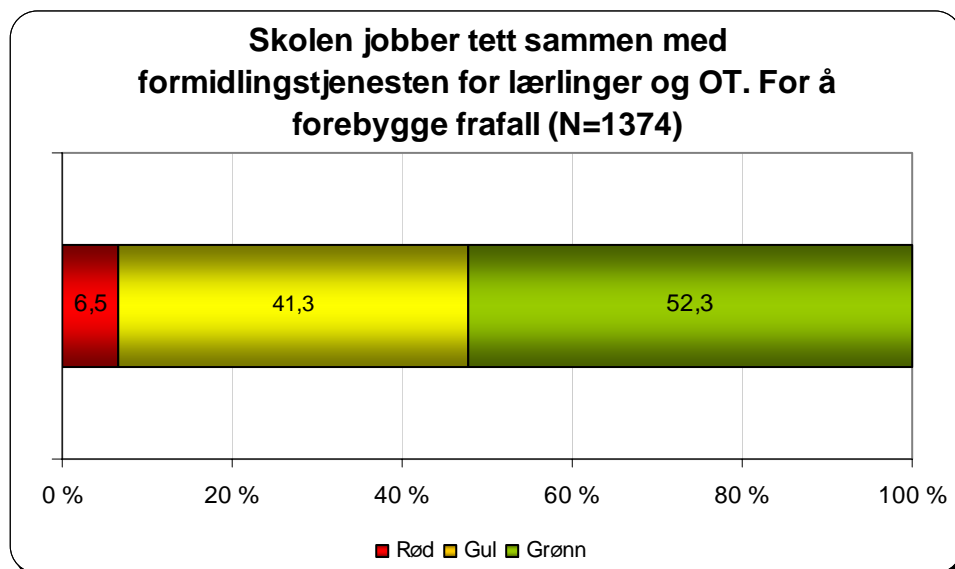

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 61,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 35,3 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 3,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Vi har oversikt over om elever som søker læreplass har fått plass eller ikke (N=1282)

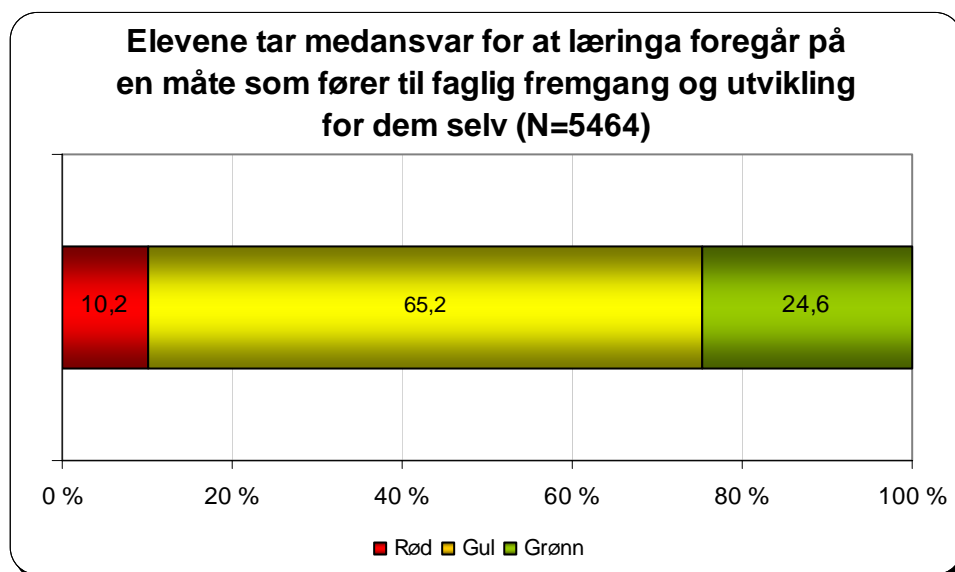

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Vi har oversikt over om elever som søker læreplass har fått plass eller ikke" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 45,1 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 44,1 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 10,8 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

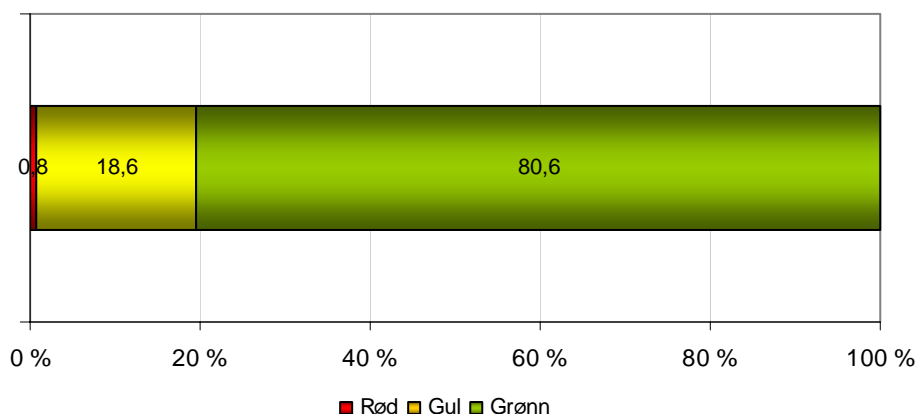
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Skolen jobber tett med formidlingstjenesten for lærlinger og OT. for å forebygge frafall” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 52,3 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 41,3 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 6,5 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.3.3 Lære å lære og motivasjon

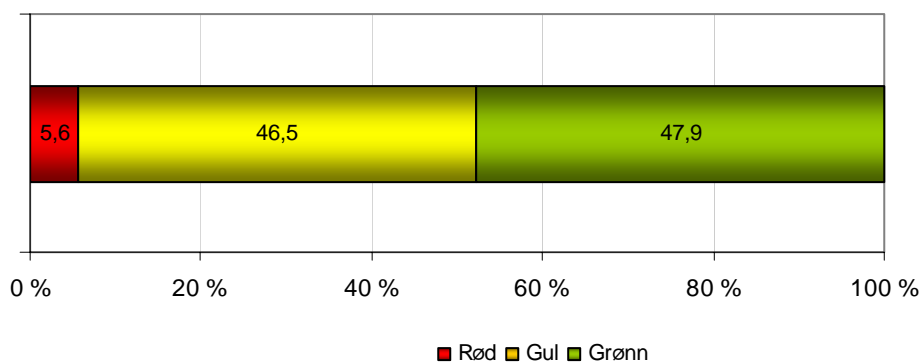
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet ”Elevene tar medansvar for at læringa foregår på en måte som fører til faglig fremgang og utvikling for dem selv” er i samsvar med tilstanden på deres skole. 24,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med ”glansbildet”, 65,2 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 10,2 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling (N=1617)

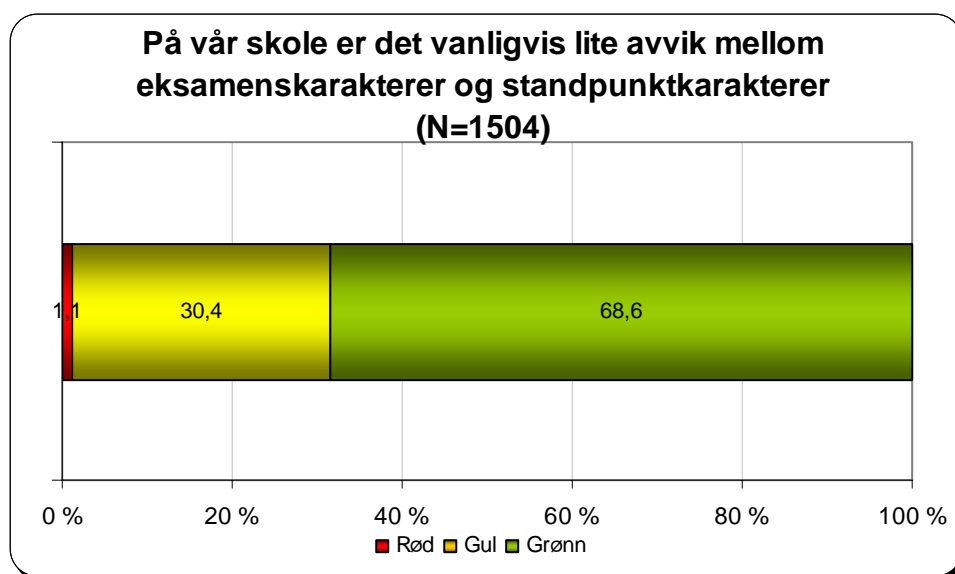
Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 80,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 18,6 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 0,8 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig. Dette er den påstanden som kun er stilt til lærere i videregående skoler som flest har stilt seg positive til.

Elevene benytter periodeplaner el.l. for å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser (N=1633)

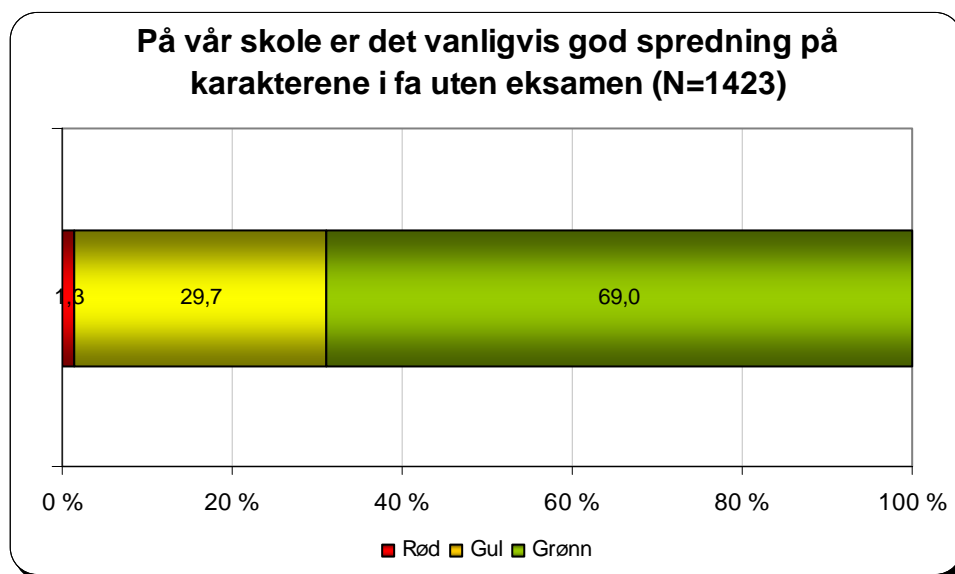

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "Elevene benytter periodeplaner el.l. for å planlegge og diskutere egen tid til oppgaver og lekser" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 47,9 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 46,5 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 5,6 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

3.3.4 Tilpasset opplæring og vurdering

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "På vår skole er det vanligvis lite avvik mellom eksamenskarakterer og standpunktkarakterer" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 68,6 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 30,4 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 1,1 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

Figuren viser hvordan respondentene mener utsagnet "På vår skole er det god spredning på karakterene i fag uten eksamen" er i samsvar med tilstanden på deres skole. 69,0 % mener sin skoles praksis er tilfredsstillende og i tråd med "glansbildet", 29,7 % mener sin skoles praksis må bedres, mens 1,3 % mener sin skoles praksis må endres og at tiltak er nødvendig.

4. Analyse av sammenhenger

I framstillingen så langt har vi presentert og drøftet resultater ved å presentere de svarene de ansatte har gitt på hvert enkelt spørsmål. Slike analyser gir en oversikt over hvordan ledere og lærere oppfatter skolen.

Disse analysene gir imidlertid begrenset informasjon om relasjoner mellom variablene i undersøkelsen. I den videre framstillingen skal vi se på relasjoner mellom ulike forhold ved ansattes vurdering av skolen og sammenhenger denne vurderingen og elevenes utbytte av skolen. Som indikatorer på sistnevnte, benyttes karakterer. I tillegg har vi importert indikatorer på elevenes trivsel og motivasjon for å teste disse variablenes effekt på karakternivået.

Analysene av relasjoner gjelder dels relasjoner mellom enkeltstående spørsmål, men der flere spørsmål gir indikasjoner på det samme begrepet eller fenomenet, er analysene også basert på indekser (sumvariabler). Eksempelvis kan flere spørsmål om tilpassing av undervisningen legges til grunn for en indeks som gir et generelt mål på graden av tilpassing.

4.1 Problemstilling

På bakgrunn av grunnlagsdokumentet som ble oversendt fra Kunnskapsdepartementet til Oxford Research i tilknytning til prosjektoppdraget, er det utarbeidet en hovedproblemstilling.

Problemstillingen lyder som følgende:

Er det sammenheng mellom ansattes vurdering av god praksis og elevenes læringsutbytte?

For å undersøke dette må det benyttes data som gir et mål på henholdsvis:

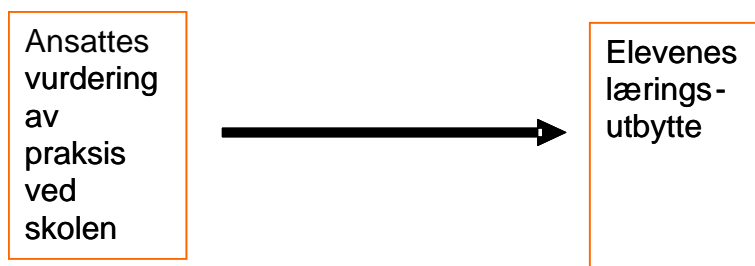
- 1) ansattes (ledere og lærere) vurdering av skolens praksis
- 2) elevenes læringsutbytte

Ansattes svar på spørsmålene/påstandene under følgende temaområder i Ståstedsanalysene vil kunne gi informasjon om punkt 1:

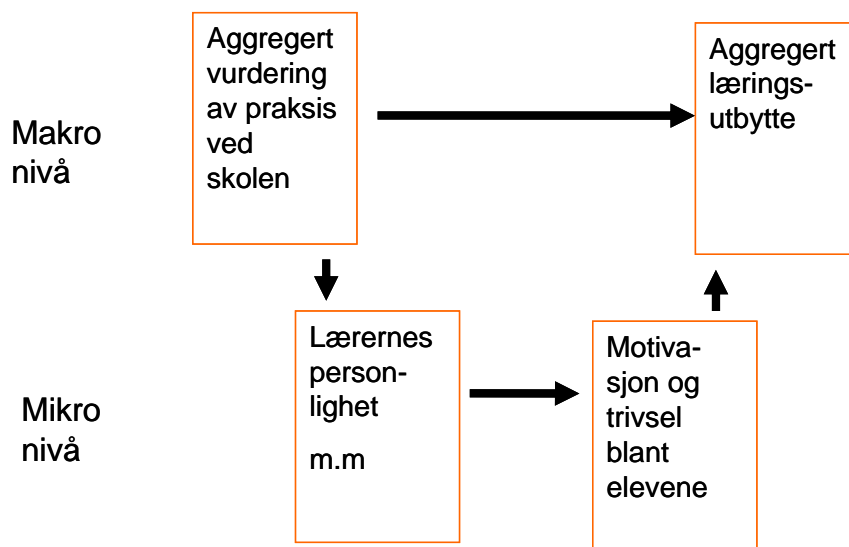
- 1) Faglig og sosial læring
- 2) Lære å lære og motivasjon
- 3) Gjennomføring
- 4) Tilpasset opplæring og vurdering
- 5) Miljø

Formålet med analysen er å undersøke hvordan ansattes vurdering av skolens praksis henger sammen med elevenes utbytte av skolen. For å måle elevenes utbytte av skolen (punkt 2) er karakternivå det mest nærliggende målet. Elevene har selv oppgitt karakter i Elevundersøkelsen, som for øvrig Oxford Research analyserer på nasjonalt nivå.

I overordnede termer vil modellen som skal undersøkes kunne se slik ut:

Til tross for at det vil kunne avdekkes signifikante sammenhenger er det nærliggende å tenke seg at sammenhengene vil kunne være av spuriøs karakter. Med dette menes at den direkte sammenheng som avdekkes mellom spørsmål innenfor de fem ovennevnte områdene og elevenes læringsutbytte vil kunne skyldes mellomliggende faktorer/forhold. Eksempelvis er det nærliggende å tenke seg at ansattes personlighetstype vil kunne ha innvirkning på den samlede/aggregerte vurderingen av praksisen ved skolen. I tillegg er det rimelig å anta at elevenes motivasjon og trivsel i skolen vil kunne være sentrale faktorer det samlede læringsutbytte elevene har i skolen. Betydningen av slike faktorer beskrives i kausalmodell 2.

Det vil foreligge muligheter for å undersøke effekten av enkelte av faktorene som er skissert i figuren. Eksempelvis belyser Elevundersøkelsen både trivsel og motivasjon blant elever fra 5. trinn til VKII, og Oxford Research har i tilknytning til et oppdrag for Utdanningsdirektoratet med å utvikle nye Skoleporten utviklet indekser på begge disse områdene. Disse adekvate mulighetene for å undersøke betydningen av slike forhold for elevenes karakterer vil benyttes ved at man kontrollerer for disse forholdene i analysen.

Hypotesen det arbeides ut fra er at et positivt resultat på spørsmålene som måler ulike områder av skolens praksis, medfølges av et positivt læringsutbytte, det vil si

gode karakterer, for elevene. For at skolene skal kunne benytte resultatene til forbedring av organisasjonens virkemåte, har vi det undersøkt på hvilken måte kjennetegn ved praksisen ved skolene påvirker elevenes utbytte av skolen.

4.2 Datakvalitet

Dataene som analyseres har et ordinale målenivå. Dette betyr at kategoriene man klassifiserer svarene etter, både er gjensidig utelukkende og rangordnet. Målenivået har betydning for hvilke analyser som kan gjennomføres. Dette kommer vi nærmere inn på knyttet til den enkelte analysemetoden.

4.2.1 Frafall

Det er 8 ulike karakterer som elevene er bedt om å oppgi. Hvilke trinn som har svart, varierer fra fag til fag. I tabellen under er dette illustrert.

Tabell 1: Karakterer oppgitt pr fag og for hvilke trinn	
Fag	Trinn
Engelsk skriftlig	8. tom. 10. trinn
Engelsk	VG tom VK2
Kroppsøvning	8. trinn tom VK2
Kunst og håndtverk	8. tom. 10. trinn
Norsk hovedmål skriftlig	8. trinn tom VK2
Matematikk	8. trinn tom VK2
Samfunnsfag	8. trinn tom VK2
Naturfag	8. trinn tom VK2
Source: Oxford Research	

Det at ikke alle trinn har oppgitt karakterer medfører at ikke alle lærersvarene får tilknyttet verdier på disse variablene. I tillegg viser det seg at det er 515 lærere ved 38 skoler som har svart på Ståstedanalysene, hvor det ikke er svar fra elever i Elevundersøkelsen. Dette bidrar ytterligere til at antall svar med tilknyttet karakterdata reduseres.

I og med at det kun er elever fra og med 8. trinn til og med VK2 som har oppgitt karakterer, er det ikke alle lærersvarene som kan benyttes i den videre analysen. Nedfor er antallet lærersvar for hvert fag oppgitt. Som vi ser er det 1672 svar knyttet til Engelsk, grunnet at det kun er elever ved videregående som har svart, og at antall lærere ved videregående skoler som har svart på sin undersøkelse er relativt lav. Hele 4304 svar er knyttet til karakterer innen de 5 fagene hvor alle trinn fra og med 8. til VK2 er representert. Totalt sett er det 4609 svar fra lærere på skoler som omfatter disse trinnene.

Tabell 2: Svar pr. fag		
	Valid	Missing
Engelsk skriftlig	2632	4463
Engelsk	1672	5423
Kroppsøvning	4304	2791
Kunst og håndtverk	2632	4463

Tabell 2: Svar pr. fag		
	Valid	Missing
Norsk hovedmål skriftlig	4304	2791
Matte	4304	2791
Samfunnsfag	4304	2791
Source: Oxford Research		

Av de 1701 lærersvarene innen videregående skole er det knyttet karakterer til 1672 av dem. Det vil si at for 29 svar, fra 3 skoler, mangler det karakterdata fra Elevundersøkelsen. Av de totalt 5394 svarene fra lærere i barne- og ungdomsskoler er det 2632 som er koplet med data for elevenes karakterer. Dette medfører at de resterende 2762 svarene er knyttet til skoler hvor man ikke har 8. trinn eller over.

Generelt sett vil vi dermed si at frafallet er på et akseptabelt nivå. Den videre analysen vil imidlertid bygge på færre svar enn hva den deskriptive analysen gjør.

4.2.2 Analysenivå

Lærere og ledere har svart med utgangspunkt i skolen de er ansatt ved, mens elevene primært har svart med utgangspunkt i sin egen opplevelse av skolehverdagen og sine egne karakterer. Laveste felles analysenivå er dermed nivået ”skole”. Vi har derfor måtte aggregere svarene fra elevene opp på skolenivå. Dette er gjort ved å beregne gjennomsnitt for hver skole i elevdataene. Dette gjennomsnittet er deretter koplet til lærersvarene. Svarene fra alle lærerne og lederne fra samme skole får tilknyttet samme verdi på karaktervariablene og indeksene for motivasjon og trivsel, som er koplet til fra Elevundersøkelsen.

4.2.3 Konstruksjon av nye variabler

Som nevnt benyttes karakterer som indikator på elevenes læringsutbytte. De variablene som indikerer karakterene til elevene pr. skole, er gjennomsnittstall. Gjennomsnittet er basert på svarene som elevene gav på spørsmålet ”Hvilken karakterer fikk du i følgende fag ved siste karakteroppgjør (jul eller sommer)” og hvor svaralternativene var som følger:

- 1=1
- 2=2
- 3=3
- 4=4
- 5=5 eller 6.

På tross av at vi i det videre benytter en variabel generert ved bruk av gjennomsnittet av nevnte variabel, har den nye variabelen fremdeles et ordinale målenivå. Grunnen til dette er at karakterer er en relativ størrelse som ikke kan sies å være i et bestemt forhold til en annen karakter. Med andre ord betyr ikke karakteren 4 at eleven kan dobbelt så mye som den som fikk karakteren 2. Dette medfører også at det ikke kan settes likhetstegn mellom karakter og læringsutbytte. Karakterene er i beste fall bare ”grove” indikatorer på dette utbyttet, men er likevel den tilgjengelige indikatoren som gir mest informasjon om forholdet.

Gjennomsnittskarakterene pr skole er deretter summert for 6 av de 8 fagene. I og med at karakterer knyttet til Kunst og håndverk kun er representert for 8. til og med 10. trinn, kan ikke dette faget inkluderes i sumkarakteren. Dette er gjort etter at manglende svar er erstattet med gjennomsnittskarakteren for gjeldende fag. Dermed har vi også en indikator på læringsutbytte totalt sett også. Faget engelsk er delt i to ulike karakterer, en for ungdomstrinnet og en for videregående. Denne er slått sammen til en i genereringen av sum karakter.

Også indikatorer for elevenes trivsel og motivasjon er koplet til ansattes svar. Dette er gjort ved å overføre gjennomsnittlig verdi på indeksene for trivsel og motivasjon pr skole til lærerdataene. Igjen medfører dette at alle lærersvar fra samme skole får tilknyttet samme verdi når det gjelder elevenes trivsel og motivasjon.

Trivsel

Denne indikatoren viser elevenes generelle trivsel på skolen, inkludert trivsel sammen med medelever og lærere. Høy skåre viser god trivsel. Spørsmålene som ligger til grunn for indeksen er:

- Trives du godt på skolen?
- Trives du sammen med elevene i gruppa/klassen din?
- Trives du i friminuttene/fritimene?
- Trives du sammen med lærerne dine?

Motivasjon

Denne indikatoren viser elevenes generelle motivasjon for skolearbeid. Den inkluderer ulike mål på motivasjon: interesse og lærelyst. Høy skåre viser høy motivasjon. Spørsmålene som ligger til grunn for indeksen er:

- Gjør du leksene dine?
- Er du interessert i å lære på skolen?
- Hvor godt liker du skolearbeidet?
- Følger du med og hører etter når læreren snakker?

I tillegg til dette er det generert en rekke variabler med bakgrunn i ansattes svar i Ståstedsanalysene. Lærerne og lederne ble bedt om å besvare spørsmål som var gruppert inn i områder. Disse områdene har dannet utgangspunkt for konstruksjonen av variabler hvor svarene på hvert spørsmål innen området er summert sammen til en variabel, en såkalt "Sum score". I tillegg er det laget en score for svarene på alle spørsmålene. I og med at ansatte svarte på en skala på 1 til 3 vil en Sum score for 10 variabler ha en teoretisk skala mellom 10 og 30.

Følgende Sum score er konstruert for svarene til lærere i videregående skole:

Fag	Teoretisk skala (verdispenn)
VGS Sum score Faglig og sosial læring	17-51
VGS Sum score Gjennomføring	5-15
VGS Sum score Lære å lære og motivasjon	6-18
VGS Sum score Tilpasset opplæring og vurdering	9-27
VGS Sum score Miljø	9-27
VGS Sum score Total	46-138

Source: Oxford Research

Følgende Sum score er konstruert for svarene til lærere i videregående skole:

Tabell 4: Sum score for BU og teoretisk skala	
Fag	Teoretisk skala (verdispenn)
BU Sum score Faglig og sosial læring	19-57
BU Sum score Lære å lære og motivasjon	4-12
BU Sum score Tilpasset opplæring og vurdering	8-24
BU Sum score Miljø	11-33
BU Sum score Total	42-126
Source: Oxford Research	

Påstanden ”Skolen legger stor vekt på utvikling av grunnleggende ferdigheter hos alle elever i løpet av 1-4 trinn” er holdt utenfor genereringen av sum score for faglig og sosial læring da de omtalte klassetrinn ikke har tilknyttet karakterer. Den omtalte vektleggingen kan naturlig vis ha påvirkning på læringsutbytte i senere trinn, hvor vi også har indikatorer (karakterer), men da vi ikke vet om skolen vektla dette da dagens elever i 8.trinn og over gikk i de trinnene som er nevnt i spørsmålet, er variabelen holdt utenfor.

Sannsynligheten for normalfordeling øker ved antall verdier. Derfor vil disse sum score variablene vil bli benyttet i regresjonsanalysene, for å teste ut evt. sammenhenger. Ved regresjonsanalyse bør man helst benytte kontinuerlige variabler, men en økning i skalene fra 3 punkter til minimum 9 punkter (skala mellom 4 og 12), bidrar også til mer pålitelige resultater.

4.3 Korrelasjoner

Korrelasjon er et statistisk mål på størrelsen eller styrken av en sammenheng mellom to variabler. En korrelasjon mellom skolestørrelse og trivsel vil for eksempel fortelle om det er noen systematisk sammenheng mellom disse variablene og hvor sterk den eventuelt er. I statistiske termer kan sammenhengen uttrykkes som ”prediksjonsverdien” av skolestørrelse for elevenes trivsel.

Korrelasjonsanalyse er altså en beregning av statistisk avhengighet mellom to eller flere variabler. Analysen forutsetter imidlertid ikke at man betrakter den ene variabelen som avhengig og den andre som uavhengig. Hvilke variabel som påvirker den andre sier analysen ingenting om, kun at der er en avhengighet mellom dem. De analysene som er gjennomføres i det videre er bivariate, noe som medfører at vi behandler to variabler symmetriske i det nevnte avhengighetsforholdet. Kun korrelasjoner som er signifikante vil bli presentert i rapporten. Dette innebærer at avhengigheten mellom variablene med 95% sikkerhet ikke skyldes tilfeldigheter.

Målenivået for variablene tillater i utgangspunktet ikke bruk av korrelasjonskoeffisienten som er vanligst, Pearsons r . I stedet benytter vi oss av en ikke intervallbasert versjon av dette målet, som er basert på rangordningen til dataene i stede for de faktiske verdiene. Det innebærer at verdien 2 er større enn 1, men ikke nødvendigvis dobbelt så stor. Dette målet kalles Spearmans Rho og er tilpasset ordinale data. Verdiene vil variere fra -1 til +1. Verdien indikerer styrken i avhengigheten mellom variablene. Når to variabler korrelerer med ,100 (statistisk presentasjon som tilsvarer 0,1) betyr det at den ene variabelen kan ”forklare” om lag 1 % av variansen i den andre

variabelen. Dette da forklaringskraften fremkommer ved å kvadrere korrelasjonskoeffisienten for deretter å multiplisere med 100.

I det videre skal vi først se på den interne korrelasjonen mellom karakterene i de ulike fagene. Deretter går vi inn på det enkelte fag og ser på de variable, foruten om øvrige karakterer, som korrelerer mest med gjeldende gjennomsnittskarakter.

4.3.1 Korrelasjoner mellom karakterene

Korrelasjonen mellom karakterene i de ulike fagene er høy. I tillegg er alle sammenhengene signifikante. Den høyeste korrelasjonen finner vi mellom Engelsk og Naturfag ($,839^{**}$), mens den lavest er mellom Kunst og håndverk og Matematikk ($,246^{**}$).

Tabell 5: Korrelasjon (Spearmans Rho) mellom gjennomsnittskarakterer								
	Engelsk skriftlig	Engelsk	Kroppsøving	Kunst og håndverk	Norsk hovedmål skriftlig	Matte	Samfunnsfag	Naturfag
Engelsk skriftlig	1,000		,257(**)	,363(**)	,712(**)	,477(**)	,655(**)	,427(**)
Engelsk		1,000	,609(**)		,829(**)	,625(**)	,747(**)	,839(**)
Kroppsøving			1,000	,370(**)	,561(**)	,467(**)	,613(**)	,613(**)
Kunst og håndverk				1,000	,405(**)	,246(**)	,391(**)	,272(**)
Norsk hovedmål skriftlig					1,000	,687(**)	,712(**)	,710(**)
Matte						1,000	,630(**)	,631(**)
Samfunnsfag							1,000	,678(**)
Naturfag								1,000

Source: Oxford Research
 **. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet.
 *. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.

Dette betyr at dersom det er registrert høy gjennomsnittlig karakter på en skole innen ett fag, er det stor sannsynlighet for at gjennomsnittlig karakter innen andre fag også er høy. Dersom man forutsetter at karakterene er indikatorer på læringsutbytte, medfører dette også at dersom skolens læringsutbytte i snitt er lavt innen et fag er den det med stor sannsynlighet også innen andre fag.

Indikatoren på læringsutbytte totalt sett er altså en sum av skolenes gjennomsnittskarakter innen de 6 fagene som alle omfattede trinn har data innen. Denne indikatoren varierer mellom 19,1 og 29,0. Gjennomsnittet ligger på 22,8 noe som betyr at karakterene hoper seg relativt lavt på skalaen. I tabellen under er alle signifikante korrelasjoner mellom denne variabelen og øvrige variabler presentert.

Tabell 6: Signifikate korrelasjoner med Sumkarakter

Tabell 6: Signifikate korrelasjoner med Sumkarakter	
Variabel	Rho
V Elevene får god innføring i hva som kreves av dem som lær- linger	-,105(**)
V Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena	-,096(**)
V/BU Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene	-,077(**)
BU Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	-,052(*)
V/BU Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet	-,038(*)
V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler	-,036(*)
0 (tilsvarer ingen samvariasjon)	-/+
V/BU Elevene får trening i å samarbeide med ulike medelever	,034(*)
V/BU Skolens rutiner for å forebygge mobbing / trakassering er godt kjent blant elever og ansatte	,038(*)
V/BU Lærerne på skolen tar også ansvar for de elevene de selv ikke underviser	,039(*)
V/BU Lærerne benytter konkrete strategier og tilnærminger for å fore-bygge og redusere adferdsproblemer hos elevene	,047(**)
V/BU Både elever og lærere kommer presis til timen	,048(**)
BU På foreldremøter og i konferansetimer diskuterer vi ofte måten det undervises på og hva som fører til god læring for elevene	,049(*)
BU Skolen bruker lokalmiljøet og ressurspersoner omkring skolen ak-tivt i undervisningen	,050(*)
V/BU Lærerne formidler skolens verdigrunnlag og levendegjør verdiene i skolehverdagen	,050(**)
V/BU Skolen jobber tett sammen med fagmiljøer som for eksempel PPT for å løse utfordringer knyttet til elevenes atferd og sosiale kompetanse	,053(**)
V Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av læ- rere og ledere	,054(*)
BU Elevene trener på ulike muntlige ferdigheter i alle fag	,060(**)
V Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	,068(**)
V I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling	,074(**)
V Elevene tar medansvar for at læringa foregår på en måte som fører til faglig fremgang og utvikling for dem selv	,083(**)
V Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering	,090(**)
V Elevene benytter periodeplaner el.l. for å planlegge og dis- ponere egen tid til oppgaver og lekser	,095(**)
V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kri- tisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse	,101(**)
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	,119(**)
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd	,131(**)
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier	,132(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	,145(**)
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	,189(**)
Indeks Elevenes motivasjon	,243(**)
Source: Oxford Research	
**. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet.	
*. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.	

Som det fremgår av tabellen over er det svært mange forhold (33) som har en avhengighet til summen av karakterene. 6 variabler korrelerer negativt med Sumkarakter. Dette medfører at desto mer positivt ansatte svarer på disse påstandene, jo lavere verdi på Sumkarakteren, og motsatt. I tillegg er det 27 positive korrelasjoner, noe som medfører at når ansatte svarer positivt så er det en sannsynlighet for at også Sumkarakter har høy verdi. Grunnen til at mange forhold blir signifikante er at datamengden er relativt stor. Den statistiske sannsynligheten for at korrelasjonen skal skyldes tilfeldigheter eller feil er dermed redusert, i forhold til om man hadde få svar.

Det oversikten også viser er at svært få av korrelasjonene er sterke. Det vil si at samvariasjonen mellom variablene ikke er stor. Dette ser vi ved at korrelasjonskoeffisientene er relativt nært 0 i et spenn mellom -1 og +1. Den med høyest korrelasjon er knyttet til ”V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever”, ”V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring” og Indeks Elevenes motivasjon. Selv disse har imidlertid en relativt svak korrelasjon i samfunnsvitenskaplig sammenheng.

Det er interessant å merke seg at en av de variablene som korrelerer sterkest med Sumkarakteren er ”V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever”, i og med at vi tidligere har sett at dette er den påstanden som flest lærere oppgir å være negative til, når man ser trinnene samlet. Hele 23,5% har svart rødt og mener at skolens praksis må endres og at tiltak er nødvendige. Dette innebærer at det her kan være et potensial for forbedring også av karakterene, på tross av at korrelasjonen er svært svak.

Ser vi på påstanden ”V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring” som kun er stilt til lærere på videregående skoler, korrelerer denne med Sumkarakter med en koeffisient på ,189. Sjekker vi ut gjennomsnittlig Sumkarakter fordelt etter svarene til de ansatte ser man at gjennomsnittet øker noe, men marginalt.

Tabell 7: Gjennomsnittlig Sumkarakter etter ansattes enighet med påstanden ”Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring”

Lærersvar	Gjennomsnitt	N
Rød	21,7	99
Gul	21,8	608
Grønn	22,3	843

Source: Oxford Research

Grunnet svært mange signifikante korrelasjoner og at svake korrelasjonene er mindre interessante på tross av at de er signifikante, vil det når vi skal se på korrelasjoner knyttet til karakterer i enkeltfag, kun presenteres signifikante korrelasjoner som har en koeffisient på over ,100. Lavere verdier vurderes som bagatellmessige.

4.3.2 Engelsk skriftlig (Barne- og ungdomsskole)

Det er 8 variabler som korrelerer over ,100 signifikant med barne- og ungdomsskole-elevenes karakterer i engelsk skriftlig. Det som imidlertid er viktig å merke seg, er at

7 av disse korrelerer negativt. Det betyr at desto mer enige ansatte har vært i påstanden, jo lavere snitt karakter i engelsk skriftlig. Imidlertid er korrelasjonene så svake at utslagene rent faktisk er små.

Tabell 8: Signifikate korrelasjoner med karakter - Engelsk skriftlig (Barne- og ungdomsskole)	
Variabel	Rho
BU Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	-,223(**)
Indeks Elevenes motivasjon	-,204(**)
Indeks Elevenes trivsel	-,172(**)
V/BU Elevene behandler hverandre med respekt	-,146(**)
V/BU Læreren kan starte undervisningen med en gang timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i klassen	-,124(**)
BU De voksne er til stede og synlige i friminuttene	-,117(**)
V/BU Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet	-,106(**)
0 (tilsvarer ingen samvariasjon)	-/+
BU Skolens arbeidsmetoder gjør at elevene får trening i å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser	,106(**)
Source: Oxford Research **. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet. *. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.	

Ser vi på gjennomsnittlig karakter i Engelsk skriftlig fordelt etter ansattes svar knyttet til ”BU Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn”, som er den variabelen med størst korrelasjon, ser vi at forskjellene i gjennomsnittskarakter er marginale.

Tabell 9: Gjennomsnittlig engelskkarakter etter ansattes enighet med påstanden ”Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn”		
Lærersvar	Gjennomsnitt	N
Rød	3,764	212
Gul	3,757	1168
Grønn	3,739	1054
Source: Oxford Research		

4.3.3 Engelsk (Videregående skole)

Det er 19 variabler som korrelerer over ,100 signifikant med engelskkarakterene til elevene i videregående skole. Det som imidlertid er viktig å merke seg, er at 9 av disse korrelerer negativt. Det betyr at desto mer enige ansatte har vært i påstanden, jo lavere snitt på karakteren i engelsk.

Tabell 10: Signifikate korrelasjoner med karakter - Engelsk (Videregående skole)	
Variabel	Rho
Indeks Elevenes motivasjon	-,532(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle	-,261(**)

Tabell 10: Signifikate korrelasjoner med karakter - Engelsk (Videregående skole)	
elever	
Indeks Elevenes trivsel	-,218(**)
V/BU Skolens rutiner for å forebygge mobbing / trakassering er godt kjent blant elever og ansatte	-,155(**)
V/BU Lærerne på skolen tar også ansvar for de elevene de selv ikke underviser	-,155(**)
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	-,135(**)
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd	-,127(**)
V/BU Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling	-,117(**)
V/BU Både elever og lærere kommer presis til timen	-,116(**)
0 (tilsvarer ingen samvariasjon)	-/+
V/BU Elevene har venner og trives godt på skolen	,102(**)
V/BU Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres det med en gang	,102(**)
V Elevene benytter periodeplaner el.l. for å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser	,103(**)
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	,140(**)
V/BU Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt	,151(**)
V/BU Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene	,196(**)
V/BU Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag	,201(**)
V/BU Elevene behandler hverandre med respekt	,207(**)
V/BU Elevene er kjent med hvilke kompetansemål de arbeider mot og hva de vurderes ut fra	,210(**)
V/BU Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene	,211(**)
Source: Oxford Research	
**. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet.	
*. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.	

Høyest korrelasjon finner vi når det gjelder motivasjon og engelsk karakter (-,532(**)). Dette betyr at det er en viss samvariasjon mellom motivasjon og engelskkarakter, men i negativ retning. Altså dersom man er motivert er det sannsynlig at man har lavere karakter enn dersom man ikke er motivert. Hvilke faktor som er avhengig og hvilke som er uavhengig er uklart, slik at det like gjerne kan være at lave karakterer bidrar til økt motivasjon.

Ser vi på motsatt ende av tabellen finner vi at på skoler hvor ansatte er mer enige i at "Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene" er engelsk karakterene høyere enn de skolene hvor ansatte er mindre

enige i utsagnet. Tabellen under viser at denne forskjellen imidlertid ikke er entydig og i tillegg er svært liten.

Tabell 11: Gjennomsnittlig engelskarakter etter ansattes enighet med påstanden "Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene"		
Lærersvar	Gjennomsnitt	N
Rød	3,6317	41
Gul	3,6101	641
Grønn	3,6220	924
Source: Oxford Research		

I tillegg legger vi merke til at påstanden om at "Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever" kommer høyt opp på listen, men med en svak negativ korrelasjon. Dette er som tidligere nevnt den påstanden som de ansatte er mest negative til, dersom man ser trinnene samlet, og faktisk enda større i videregående skole (41% rødt).

Flere av variablene som korrelerer mest positivt er knyttet til kompetansemål og oppfølging av disse. Dette gir en indikasjon på at dette området kan ha betydning for karakterene i dette faget.

4.3.4 Kroppsøving (Barne- og ungdomsskole samt videregående skole)

Det er 5 variabler som korrelerer over ,100 signifikant med kroppsøvningskarakterene til elevene i både barne- og ungdomsskolen og i videregående skole. Nærmere analyser tyder på at samvariasjonen er mindre i barne- og ungdomsskolen enn hva den er i videregående skole. Imidlertid er både antallet variabler som karakteren samvarierer med og styrken på samvariasjonen også svak i videregående skole.

Ingen av samvariasjonene er negative, men alle er svært svake.

Tabell 12: Signifikate korrelasjoner med karakter - Kroppsøving (Barne- og ungdomsskole samt videregående skole)	
Variabel	Rho
V Skolen har et tilfredsstillende system for fravørsregistrering	,116(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	,118(**)
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	,162(**)
Indeks Elevenes motivasjon	,223(**)
Indeks Elevenes trivsel	,244(**)
Source: Oxford Research	
**. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet.	
*. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.	

Høyest korrelasjon er det med indeksene knyttet til elevenes motivasjon og trivsel. Det betyr at det er en viss sannsynlighet for at om eleven trives og er motivert har eleven også større læringsutbytte i kroppsøving, målt som karakter i faget. Imidlertid kan det også være at elevene blir motiverte og trives bedre av større læringsutbytte.

Det må igjen påpekes at korrelasjonene er svært svake.

4.3.5 Kunst og håndverk (Barne- og ungdomsskole)

Foruten karakterene i de andre fagene (se tabell 5), samvarierer ikke karakterene i kunst og håndverk med noen andre variabler. Det betyr at det ikke er noen systematisk statistisk sammenheng mellom karakterene og svarene som de ansatte har gitt i Ståstedsanalysen.

4.3.6 Norsk hovedmål skriftlig (Barne- og ungdomsskole samt videregående skole)

Det er 6 variabler som korrelerer over ,100 signifikant med karakterene til elevene i Norsk hovedmål skriftlig. Ingen av disse samvarierer negativt, men alle er relativt svake.

Tabell 13: Signifikate korrelasjoner med karakter - Norsk hovedmål skriftlig (Barne- og ungdomsskole og videregående skole)	
Variabel	Rho
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	,109(**)
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier	,111(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	,127(**)
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	,148(**)
Indeks Elevenes motivasjon	,221(**)
Indeks Elevenes trivsel	,245(**)

Source: Oxford Research
 **. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet.
 *. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.

Som når det gjaldt karakterene i Kroppsøving og finner vi at det at skolen legger til rette for fysisk aktivitet, har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å følge opp enkeltelever, motivasjon og trivsel korrelerer signifikant med karakternivået til elevene i norsk hovedmål skriftlig. Men igjen ser vi at korrelasjonene er svake. Fordeles gjennomsnittskarakterene i faget på ansattes enighet i påstanden om at ”Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring”, ser vi at det knapt er noen forskjell.

Tabell 14: Gjennomsnittlig karakter i norsk etter ansattes enighet med påstanden " Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring"

Lærersvar	Gjennomsnitt	N
Rød	3,5704	99
Gul	3,6101	608
Grønn	3,6671	843
Source: Oxford Research		

4.3.7 Matematikk (Barne- og ungdomsskole samt videregående skole)

Igjen er det 6 variabler som korrelerer over ,100 signifikant med karakterene til elevene, denne gangen når det gjelder matematikk. Det viser seg også å være de samme variablene som når vi så på karakterene i norsk hovedmål skriftlig. Ingen av disse samvarierer negativt, men alle er relativt svake.

Tabell 15: Signifikate korrelasjoner med karakter - Matematikk (Barne- og ungdomsskole og videregående skole)

Variabel	Rho
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier	,116(**)
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	,117(**)
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	,140(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	,152(**)
Indeks Elevenes trivsel	,257(**)
Indeks Elevenes motivasjon	,281(**)
Source: Oxford Research	
**. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet.	
*. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.	

Fordeles gjennomsnittskarakterene i faget på ansattes enighet i påstanden om at "Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever", ser vi at forskjellene er små, men at karakterene i snitt er høyere når de ansatte er enige i påstanden.

Tabell 16: Gjennomsnittlig karakter i matematikk etter ansattes enighet med påstanden "Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever"

Lærersvar	Gjennomsnitt	N
Rød	3,4404	1264
Gul	3,4706	1787
Grønn	3,5544	1136
Source: Oxford Research		

Som tidligere nevnt er det denne påstanden de ansatte i størst grad er uenig i, og 23,5% svarer rødt når en ser alle lærersvarene samlet. Dette innebærer at det kan være et potensial for å påvirke karakteren i matematikk ved økt tilrettelegging for fysisk aktivitet. Imidlertid er som vi har sett korrelasjonen svak og forskjellene i karakterer relativt små.

4.3.8 Samfunnsfag (Barne- og ungdomsskole samt videregående skole)

Det er 10 variabler som korrelerer over ,100 signifikant med karakterene i samfunnsfag. 2 av disse korrelerer negativt, det vil si at desto mer enig ansatte er i påstanden jo lavere er gjennomsnittskarakteren i dette faget. Igjen må det imidlertid påpekes at korrelasjonskoeffisienten er svært lav.

Tabell 17: Signifikate korrelasjoner med karakter - Samfunnsfag (Barne- og ungdomsskole og videregående skole)	
Variabel	Rho
V Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena	-,120(**)
V Elevene får god innføring i hva som kreves av dem som lærlinger	-,117(**)
0 (tilsvarer ingen samvariasjon)	-/+
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	,107(**)
V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse	,116(**)
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd	,117(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	,119(**)
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier	,123(**)
Indeks Elevenes motivasjon	,154(**)
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	,174(**)
Indeks Elevenes trivsel	,340(**)
Source: Oxford Research	
**. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet.	
*. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.	

Igjen ser vi at det er mange av de samme variablene som kommer igjen. Kontakt med avgivende ungdomsskole, fysisk aktivitet, motivasjon og trivsel er faktorer vi kjenner igjen fra andre fag. I tillegg ser vi at karakteren i samfunnsfag korrelerer, svakt men signifikant, med ansattes enighet om at skolen har et velfungerende elevråd.

En negativ korrelasjon mellom karakteren i samfunnsfag og enighet i påstanden om at "Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena" oppleves til å bryte med tidligere antagelser. Vi ser imidlertid av tabellen under at samvariasjonen ikke er spesielt tydelig når snittkarakter i faget fordeles på nevnte spørsmål.

Tabell 18: Gjennomsnittlig karakter i samfunnsfag etter ansattes enighet med påstanden "Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena"

Lærersvar	Gjennomsnitt	N
Rød	3,8635	80
Gul	3,8322	540
Grønn	3,7692	778

Source: Oxford Research

4.3.9 Naturfag (Barne- og ungdomsskole samt videregående skole)

Det er 7 variabler som korrelerer over ,100 signifikant med karakterene i naturfag. Ingen av disse korrelerer negativt.

Tabell 19: Signifikate korrelasjoner med karakter - Naturfag (Barne- og ungdomsskole og videregående skole)

Variabel	Rho
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	,102(**)
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier	,117(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	,143(**)
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd	,161(**)
Indeks Elevenes motivasjon	,188(**)
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	,228(**)
Indeks Elevenes trivsel	,246(**)

Source: Oxford Research
 **. Korrelasjonen er signifikante med 99% sikkerhet.
 *. Korrelasjonen er signifikante med 95% sikkerhet.

Igen ser vi at det er mange av de samme variablene som kommer igjen. Kontakt med avgivende ungdomsskole, fysisk aktivitet, fungerende elevråd, motivasjon og trivsel er faktorer vi kjenner igjen fra andre fag.

Fordeler vi karakteren i naturfag på de ansattes enighet i påstanden om at "Skolen har et vel fungerende elevråd" ser vi en svak tendens til at karakternivået øker med mer enighet.

Tabell 20: Gjennomsnittlig karakter i naturfag etter ansattes enighet med påstanden "Skolen har et vel fungerende elevråd"

Lærersvar	Gjennomsnitt	N
Rød	3,7199	424
Gul	3,7638	1775
Grønn	3,8426	1961

Tabell 20: Gjennomsnittlig karakter i naturfag etter ansattes enighet med påstanden "Skolen har et vel fungerende elevråd"		
Lærersvar	Gjennomsnitt	N
Source: Oxford Research		

4.3.10 Sumscore og karakterer

Ved å analysere korrelasjonen mellom de tidligere nevnte konstruerte sumscore variablene og de ulike karakterene finner vi kun noen få sammenhenger. For barne- og ungdomsskolenes del er det kun området Faglig og sosial læring som i sum korrelerer med karakterene i matematikk, men svært svakt ($,114^{(**)}$).

Når det gjelder videregående skole, er det flere korrelasjoner mellom karakterene og sumscorevariablene. Som vi ser av tabellen under korrelerer alle sumscorene, foruten Tilpasset opplæring og vurdering, med en eller flere fags gjennomsnittskarakterer. Variabelen knyttet til Miljø er den som korrelerer med flest fags karakterer da den korrelerer med karakterene i alle fagene omfattet i videregående skole. I tillegg ser det ut til å være karakterene i naturfag som samvarierer mest med de sumscorene som er konstruert.

Igjen må det påpekes at selv de sterkeste korrelasjonene er svært svake og forklarer kun om lag 1 til 2 % i variasjonen i karakterene.

Tabell 21: Gjennomsnittlig karakter ulike fag etter ansattes suenighet med påstanden "Skolen har et vel fungerende elevråd"						
	Engelsk	Kropp-søvning	Norsk hoved-mål skrift-lig	Matema-tikk	Sam-funns-fag	Natur-fag
VGS Sum score Faglig og sosial læring (Range 17-51)					,112(**)	,138(**)
VGS Sum score Gjennomføring (Range 5-15)						,120(**)
VGS Sum score Lære å lære og motivasjon (Range 6-18)		,105(**)			,126(**)	,128(**)
VGS Sum score Miljø (Range 9-27)	,112(**)	,146(**)	,121(**)	,129(**)	,159(**)	,160(**)
VGS Sum score Tilpasset opplæring og vurdering (Range 9-27)						
VGS Sum score total (Range 46-138)					,116(**)	,142(**)
Source: Oxford Research						

4.4 Regresjoner

For ytterligere å analysere sammenhengen mellom variablene, er det utført en serie separate regresjonsanalyser. I disse analysene undersøker vi i hvilken grad de opplysningene vi har tilgang til predikerer læringsutbytte, målt som karakternivå.

Regresjonsanalyse er en avansert form for korrelasjon hvor en lar et forhold (eks. karakterer) predikeres av flere variabler samtidig. Et eksempel kan være å beregne sammenhengen mellom trivsel og karakternivå når en samtidig kontrollerer for betydningen av ansattes opplevelse av skolen. Regresjonsanalyser viser derved den relative prediksjonsverdien, for eksempel for karakterer, av flere variabler som korrelerer med hverandre.

Regresjonsanalysene vil bygge på den analysemodellen som ble skissert i tilbudet, men vi splitter analysen mellom videregående skoler og barne- og ungdomsskoler. Dette gjøres fordi disse gruppene har fått ulike spørsmål og fordi grupperingene i ulike faktorene inneholder ulike spørsmål. Denne typen analyse krever egentlig et høyere målenivå enn det dataene er på. Derfor må resultatene tolkes med varsomhet.

Ved bruk av regresjonsanalyser basert på sumscore viser det seg at disse kun i svært begrenset grad kan forklare variasjonen i karakterene til elevene (Forklart varians mellom 0% og 0,8%). Dette er som tidligere nevnt variabler konstruert med bakgrunn i alle de spørsmål som følger i de hvite radene, men hvor manglende svar er erstattet med gjennomsnittet for gjeldende variabel.

På grunn av muligheten for at sumscorene tildekker variasjonen som de underliggende spørsmål representerer, har vi i det videre gjennomført regresjonsanalyser med bakgrunn i enkelt-spørsmålene i Ståstedsanalysen. Disse er imidlertid fremdeles organisert i henhold til den tematiske inndelingen som Ståstedsanalysen baserer seg på.

Analysene er oppsummert i en tabell for hver av skoletypene. Tabellen viser de enkelte spørsmåls regresjonskoeffisienter og forklaringskraften til spørsmålene innen det tematiske området. I tabellenes første skraverte rad vises det tematiske området. I de hvite radene er regresjonskoeffisienten for det enkelte spørsmål vist pr karakter. Kun koeffisienter som er signifikante på 95%-nivå vises. I tillegg er koeffisienter over ,10 uthevet for å lettere kunne identifisere de mest betydningsfulle variablene. Den neste skraverte raden viser hvor mye av variasjonen i karakter innen gjeldende fag, som kan forklares av de variabler som står ovenfor i tabellen. Denne andelen skal i prinsippet stige desto lengre ned i tabellen en beveger seg, i og med at flere faktorer tas med i beregningen. Dermed kan en også se hvor mye ekstra hvert enkelt område forklarer når det gjelder variasjon i karakterer.

4.4.1 Regresjonsanalyse - barne- og ungdomsskolen

Koeffisientene og forklart variasjon knyttet til hver av karakterene i barne- og ungdomsskolen er vist i tabellen under.

Naturfag	Samfunnsfag	Matematikk	Norsk hovedmål skriftlig	Kunst og håndverk	Kropps-øving	Engelsk skriftlig

Tabell 22: Regresjon for barne- og ungdomsskolen							
	Engelsk skriftlig	Kropps-øving	Kunst og håndverk	Norsk hovedmål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
Faglig og sosial læring							
V/BU Elevene kan løse konflikter på en konstruktiv måte							
V/BU Elevene får trening i å samarbeide med ulike medelever				-0,05		-0,08	
V/BU Lærerne formidler skolens verdigrunnlag og levendegjør verdiene i skolehverdagen					0,05	0,05	
V/BU Lærerne på skolen tar også ansvar for de elevene de selv ikke underviser					-0,04	-0,04	-0,07
V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse	0,09		0,06		0,07		0,06
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd		-0,08		-0,06	-0,06	-0,04	
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever			0,04	0,04	0,04	0,06	
V/BU Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet				-0,05			
V/BU Opplæringen ved vår skole gir elevene forståelse og redskaper for delta i det flerkulturelle samfunnet.			-0,04		-0,04	-0,05	
V/BU Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag	0,08			0,08		0,06	0,09
V/BU Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt	0,07					0,06	0,04
BU Elevene trener på ulike muntlige ferdigheter i alle fag							
BU Elevene benytter og trener på regning i alle fag							
BU Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	-0,06				-0,08		
BU Elevene bruker skolebiblioteket aktivt i læringsarbeidet			-0,05	-0,05			

Tabell 22: Regresjon for barne- og ungdomsskolen							
	Engelsk skriftlig	Kropps-øving	Kunst og håndverk	Norsk hovedmål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
BU På foreldremøter og i konferansetimer diskuterer vi ofte måten det undervises på og hva som fører til god læring for elevene	0,05	0,05			0,04	0,05	
BU Skolen bruker lokalmiljøet og ressurspersoner omkring skolen aktivt i undervisningen							0,05
BU Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering							
BU Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere							
BU Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering							
Forklart varians - variabler over	2,6 %	1,3 %	0,5 %	3,7 %	2,6 %	2,4 %	2,5 %
Lære og lære og motivasjon							
V/BU Elevene får trening i å vurdere hvordan de best lærer og hva de har lært	0,04				-0,07	-0,05	
V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler		-0,06	-0,05		0,05	0,05	
BU Skolens arbeidsmetoder gjør at elevene får trening i å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser					-0,07	-0,05	-0,04
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	0,07	0,09			0,09	0,09	0,09
Forklart varians - variabler over	3,0 %	2,0 %	0,7 %	4,3 %	3,8 %	3,0 %	2,8 %
Tilpasset læring og vurdering							
V/BU Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling					-0,06	-0,07	-0,10

Tabell 22: Regresjon for barne- og ungdomsskolen							
	Engelsk skriftlig	Kropps-øving	Kunst og håndverk	Norsk hovedmål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
V/BU Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver enkelt elev							
BU Når skolen oppdager at enkeltelever har svak faglig progresjon, gis eleven raskt ekstra støtte for å komme over i et positivt læringsløp (ikke spesialundervisning)		-0,06					
V/BU Elevene er kjent med hvilke kompetansemål de arbeider mot og hva de vurderes ut fra					0,06		
V/BU Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene							
V/BU Elever med svake faglige forutsetninger får utfordringer og opplever mestring							
V/BU Elever med sterke faglige forutsetninger får oppgaver de kan bryne seg på							
V/BU Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene		0,09	0,11	0,06	0,08	0,05	0,07
Forklart varians - variabler over	3,1 %	2,6 %	1,2 %	4,5 %	4,6 %	3,6 %	4,1 %
Miljø							
V/BU Elevene har venner og trives godt på skolen			0,05		0,05		
V/BU Skolens rutiner for å forebygge mobbing / trakassering er godt kjent blant elever og ansatte	-0,08						
BU De voksne er til stede og synlige i friminuttene			-0,06	0,05			
V/BU Elevene behandler hverandre med respekt							
V/BU Både elever og lærere kommer presis til timen		-0,05			-0,07	-0,06	-0,06

Tabell 22: Regresjon for barne- og ungdomsskolen							
	Engelsk skriftlig	Kropps-øving	Kunst og håndverk	Norsk hovedmål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
V/BU Læreren kan starte undervisningen med en gang timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i klassen	-0,07	0,05		-0,05			
V/BU Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres det med en gang		-0,04			0,06	-0,05	
V/BU Lærerne er enige om hva som er uakseptabel elev-atferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler			0,05		-0,04	-0,04	
BU Skolen trekker inn foreldrene i diskusjoner om elevens sosiale utvikling				-0,06			
V/BU Skolen jobber tett sammen med fagmiljøer som for eksempel PPT for å løse utfordringer knyttet til elevenes atferd og sosiale kompetanse							
V/BU Lærerne benytter konkrete strategier og tilnærminger for å forebygge og redusere adferdsproblemer hos elevene	0,06				0,07		
Forklart varians - variabler i Ståstedsanalysen	4,3 %	2,7 %	1,7 %	5,0 %	5,2 %	4,2 %	4,2 %
Indeks Motivasjon	0,05			0,09		0,09	
Forklart varians - variabler over	9,5 %	4,2 %	2,8 %	8,6 %	17,8 %	9,1 %	6,8 %
Indeks Trivsel							
Forklart varians totalt	13,9%	8,2 %	3,9 %	10,2 %	19,5%	11,5 %	8,8 %
Source: Oxford Research							

Totalt sett ser vi at de variablene vi har i Ståstedsanalysen forklarer mellom 1,7% og 5,2% av variasjonen i karakterene til elevene i barne- og ungdomsskolen. De enkelte tematiskeområdene ser ut til å forklare tilnærmet like mye, men det første og største området forklarer gjennomgående litt mer enn de øvrige.

Ansattes mening om skolens læringsmiljø og tegn på god praksis forklarer minst av variasjonen i Kunst og håndtverkskarakterene og mest i Matematikkarakterene. Imidlertid må forklaringskraften gjennomgående sies å være svært lav. Inkluderer vi elevenes motivasjon og trivsel i form av to indekser basert på elevenes svar i Elevundersøkelsen ser vi at forklaringskraften øker til mellom 3,9% og 19,5%. Igjen er det

Kunst og håndverkskarakterene og Matematikkarakterene som skiller seg ut. Dette indikerer at motivasjon og trivsel blant elevene har mye mer å si for karakternivået enn de faktorene som er målt i Ståstedsanalysen. I tillegg vet vi at korrelasjonen mellom variablene i Ståstedsanalysen og indeksene er svært lave (se vedlegg). Ser man på svarene fra barne- og ungdomstrinnet er det kun to variabler som korrelerer over ,200 med indeksen for motivasjon, og det er ”V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet” (,206) og ”BU Skolen driver systematisk leseopp-læring på alle trinn”(,239). Ingen av variablene i Ståstedsanalysen korrelerer på dette nivået med indeksen for trivsel, som forklarer mest av variansen i karakterer.

Ser vi på regresjonskoeffisientene er det mange som er signifikante, men kun en som er over ,100. Dette betyr at det er vanskelig å peke på en faktor som spiller stor rolle for variasjonen. Det er derimot flere som i sum bidrar til den relativt beskjedene forklaringskraften vi finner.

Skulle man likevel trekke frem noen variabler som ser ut til å samlet sett ha en viss innvirkning på resultatet ser vi at ”V/BU Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene”, ”V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet” og ”V/BU Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag” er variabler som har signifikante koeffisienter knyttet til mange av karakterene, og slik sett ser ut til å ha betydning mer generelt for karakternivået.

En lav regresjonskoeffisient i denne type analyse medfører at der kun er et svakt lineært forhold mellom de variablene en undersøker. Regresjonskoeffisienten er en indikasjon på hvor mye man kan forvente at verdien I den avhengige variabelen øker dersom man øker verdien på den uavhengige med 1. For å forsikre oss om at sammenhengene ikke er systematiske men av en annen form (f.eks. U-form ell.) er det kjørt noen tilfeldige regresjonskurver. Disse viser alle svake sammenhenger.

4.4.2 Regresjonsanalyse - videregående skole

Koeffisientene og forklart variasjon knyttet til hver av karakterene i barne- og ungdomsskolen er vist i tabellen under.

Tabell 23: Regresjon for barne- og ungdomsskolen						
	Engelsk	Kroppsøving	Norsk hoved-mål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
Faglig og sosial læring						
V/BU Elevene kan løse konflikter på en konstruktiv måte						
V/BU Elevene får trening i å samarbeide med ulike medelever		0,07				
V/BU Lærerne formidler skolens verdigrunnlag og levendegjør verdiene i skolehverdagen						-0,07
V/BU Lærerne på skolen tar også ansvar for de	-0,07	0,07				

Tabell 23: Regresjon for barne- og ungdomsskolen						
	Engelsk	Kroppøving	Norsk hoved- mål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
elevene de selv ikke underviser						
V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse	0,14		0,13	0,11	0,12	0,11
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd	0,09	0,10	0,07		0,09	0,12
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever				0,06		
V/BU Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet						
V/BU Opplæringen ved vår skole gir elevene forståelse og redskaper for delta i det flerkulturelle samfunnet.						
V Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn						
V Elevene benytter samme type verktøy og metoder i opplæringa som de skal bruke i arbeidslivet eller ved videre studier		-0,06		-0,08	-0,07	-0,06
V/BU Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag		-0,06				
V/BU Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt						
V Elevene får god innføring i hva som kreves av dem som lærlinger	-0,12	-0,11	-0,08		-0,10	-0,11
V Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena	-0,08	-0,06	-0,06	-0,07	-0,10	
V Tilbakemeldingen på våre elever fra praksisbedrifter er positiv	-0,08	-0,09	-0,06		-0,08	-0,08
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier		0,08	0,08			
Forklart varians -	8,4 %	7,6 %	5,3 %	4,1 %	10,6 %	9,3 %

Tabell 23: Regresjon for barne- og ungdomsskolen						
	Engelsk	Kroppsøving	Norsk hoved- mål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
Faglig og sosial læring						
Gjennomføring						
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	0,07	0,05	0,11	0,07	0,11	0,12
V Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering		0,05	0,06			
V Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere			-0,10			-0,07
V Vi har oversikt over om elever som søker om læreplass har fått plass eller ikke						
V Skolen jobber tett sammen med formidlingstjenesten for lærlinger og OT. for å forebygge frafall		-0,11			-0,06	-0,07
Forklart varians - variabler over	8,6 %	9,5 %	7,3 %	4,5 %	11,8 %	10,7 %
Lære å lære og motivasjon						
V/BU Elevene får trening i å vurdere hvordan de best lærer og hva de har lært						
V Elevene tar medansvar for at læringa foregår på en måte som fører til faglig fremgang og utvikling for dem selv		-0,09	-0,07			
V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler	0,12	0,09	0,10	0,14	0,10	
V I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling						
V Elevene benytter periodeplaner el.l. for å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser						

Tabell 23: Regresjon for barne- og ungdomsskolen						
	Engelsk	Kroppøving	Norsk hoved- mål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	0,09		0,12	0,12		0,09
Forklart varians - variabler over	10,7 %	11,0 %	10,1 %	8,3 %	13,3 %	12,3 %
Tilpasset opplæring og vurdering						
V/BU Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling						
V/BU Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver enkelt elev						
V/BU Elevene er kjent med hvilke kompetansemål de arbeider mot og hva de vurderes ut fra	0,06					0,07
V/BU Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene			-0,07		-0,07	-0,07
V/BU Elever med svake faglige forutsetninger får utfordringer og opplever mestring	-0,10		-0,11	-0,12	-0,06	
V/BU Elever med sterke faglige forutsetninger får oppgaver de kan bryne seg på				0,09		
V/BU Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene				-0,08		
V På vår skole er det vanligvis lite avvik mellom eksamens karakterer og standpunkt karakterer	-0,07				-0,08	
V På vår skole er det vanligvis god spredning på karakterene i fag uten eksamen						
Forklart varians - variabler over	12,0 %	13,3 %	11,8 %	10,2 %	15,1 %	13,2 %
Miljø						
V/BU Elevene har venner og trives godt på skolen						

Tabell 23: Regresjon for barne- og ungdomsskolen						
	Engelsk	Kroppsøving	Norsk hoved- mål skriftlig	Matematikk	Samfunnsfag	Naturfag
V/BU Skolens rutiner for å forebygge mobbing / trakassering er godt kjent blant elever og ansatte		-0,10				-0,13
V/BU Elevene behandler hverandre med respekt		0,09				
V/BU Både elever og lærere kommer presis til timen	-0,07				-0,06	-0,07
V/BU Læreren kan starte undervisningen med en gang timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i klassen	0,08	0,08		0,10		
V/BU Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres det med en gang						
V/BU Lærerne er enige om hva som er uakseptabel elev-atferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler						
V/BU Skolen jobber tett sammen med fagmiljøer som for eksempel PPT for å løse utfordringer knyttet til elevenes atferd og sosiale kompetanse	0,08	0,06	0,07		-0,06	0,08
V/BU Lærerne benytter konkrete strategier og tilnærminger for å forebygge og redusere adferdsproblemer hos elevene		0,06		0,07		
Forklart varians - variabler i Ståstedsanalysen	15,8 %	15,2 %	16,2 %	14,0 %	18,0 %	16,8 %
Indeks Motivasjon		-0,11	-0,07			
Forklart varians - variabler over	15,8 %	17,8 %	16,5 %	14,0 %	20,6 %	17,4 %
Indeks Trivsel						
Forklart varians totalt	19,8 %	41,8 %	22,4 %	22,8 %	34,2 %	23,5 %
Source: Oxford Research						

Totalt sett ser vi at de variablene vi har i Ståstedsanalysen forklarer mellom 14% og 18% av variasjonen i karakterene til elevene i videregående skole. Gjennomsnittet ligger på 17%. Dette er betraktelig mye høyere enn i barne- og ungdomsskolen.

En av grunnene kan være en noe høyere spredning i gjennomsnittskarakterene pr. skole i videregående skoler enn i barne- og ungdomsskolene. Dette gjelder både innen kroppsøving, norsk samfunnsfag og naturfag. Unntaket er matematikk hvor spredningen i gjennomsnittskarakter pr. skole er større blant barne- og ungdomsskolene. Sammenhenger vil tydeliggjøres ved større spredning.

De enkelte tematiske områdene ser ut til å forklare tilnærmet like mye, men det første og største området forklarer gjennomgående litt mer enn de øvrige. I tillegg kan det se ut til at variablene under miljøtemaet forklarer noe mer enn de øvrige.

Ansattes mening om skolens læringsmiljø og tegn på god praksis forklarer minst av variasjonen i matematikkarakterene (her var også spredningen i gjennomsnittskarakter mindre i videregående skoler enn i barne- og ungdomsskoler) og mest av samfunnsfagskarakterene. Inkluderer vi elevenes motivasjon og trivsel i form av to indekser basert på elevenes svar i Elevundersøkelsen ser vi at forklaringskraften øker til mellom 19,8% og 41,8%. Her er det henholdsvis gjennomsnittskarakterene pr skole i engelsk og kroppsøving som skiller seg ut. Når det gjelder kroppsøving er det slik at indeksen for trivsel forklarer svært mye (i modellen om lag 27%) av gjennomsnittskarakter pr skole. Svarene i Ståstedsanalysen forklarer kun i overkant av 15%, noe som plasserer dette faget nest nederst på listen over hvor mye Ståstedsanalysen forklarer av karakternivå.

I motsetning til tallene for barne- og ungdomsskolen er det for videregående skoles del slik at indeksene for motivasjon og trivsel blant elevene kun tilfører forklaringskraft, og er ikke selv de vesentligste forklaringsfaktorene. Vi ser at det er mange flere faktorer på videregående skole som har en regresjonskoeffisient på over ,100. I og med at det samtidig er mange koeffisienter som er signifikant, men lavere enn dette nivået, er det også innen denne skoletypen vanskelig å peke på en faktor som spiller stor rolle for variasjonen. Det er derimot flere som i sum bidrar til den forklaringskraften vi finner. I tillegg er det interessant å merke seg at det er langt flere negative koeffisienter. Dette indikerer et forhold hvor enigheten går ned når karakterene går opp, og motsatt. Imidlertid må det igjen påpekes at sammenhengene er relativt svake.

Skulle man også her trekke frem noen variabler som ser ut til å samlet sett ha en viss innvirkning på resultatet ser vi at "V Elevene får god innføring i hva som kreves av dem som lærlinger", "V Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena" og "V Tilbakemeldingen på våre elever fra praksisbedrifter er positiv" har negative koeffisienter. Dette kan ha noe å gjøre med at elever innen yrkesfag tradisjonelt har noe lavere karakterer innen de tradisjonelle fagene som det her er analysert ut fra. Det kan tenkes at skoler med få elever innen yrkesfaglige retninger er svakere på disse områdene, men at karakterene i snitt er relativt høye. Dermed vil sammenhengen være negativ. Samtidig ser vi at variabler som "V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse", "V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring" og "V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler" alle er variabler som har signifikante positive koeffisienter knyttet til mange av karakterene, og slik sett ser ut til å ha betydning for karakternivået.

For oppsummering av dette kapitlet, se sammendraget fremst i rapporten.

5. Vedlegg

5.1 Korrelasjon mellom type ansatt (RolleID) og spørsmålene i Ståstedsanalysen

Korrelasjon mellom type ansatt (RolleID) og spørsmålene i Ståstedsanalysen	
Variabler	RolleID
V/BU Elevene kan løse konflikter på en konstruktiv måte	,025(*)
V/BU Elevene får trening i å samarbeide med ulike medelever	,025(*)
V/BU Lærerne formidler skolens verdigrunnlag og levedegjør verdiene i skolehverdagen	-,048(**)
V/BU Lærerne på skolen tar også ansvar for de elevene de selv ikke underviser	-,040(**)
V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse	-0,008
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd	-0,016
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	0,009
V/BU Opplæringen ved vår skole gir elevene forståelse og redskaper for delta i det flerkulturelle samfunnet.	0,009
V Elevene benytter samme type verktøy og metoder i opplæringa som de skal bruke i arbeidslivet eller ved videre studier	0,006
V/BU Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag	0,020
V/BU Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt	0,015
V Elevene får god innføring i hva som kreves av dem som lærlinger	,094(**)
BU Elevene trener på ulike muntlige ferdigheter i alle fag	-0,007
V Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena	,056(*)
V Tilbakemeldingen på våre elever fra praksisbedrifter er positiv	,057(*)
BU Elevene benytter og trener på regning i alle fag	-,034(*)
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier	,054(*)
BU Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	-0,013
BU På foreldremøter og i konferansetimer diskuterer vi ofte måten det undervises på og hva som fører til god læring for elevene	-,060(**)
BU Skolen bruker lokalmiljøet og ressurspersoner omkring skolen aktivt i undervisningen	0,022
BU Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere	,086(**)
V Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere	-0,005
V Vi har oversikt over om elever som søker om lære-	-0,023

Korrelasjon mellom type ansatt (RolleID) og spørsmålene i Stå- stedsanalysen	
Variabler	RolleID
plass har fått plass eller ikke	
V Skolen jobber tett sammen med formidlingstjenesten for lærlinger og OT. for å forebygge frafall	0,046
V/BU Elevene får trening i å vurdere hvordan de best lærer og hva de har lært	-,066(**)
V Elevene tar medansvar for at læringa foregår på en måte som fører til faglig fremgang og utvikling for dem selv	-0,048
V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler	0,005
BU Skolens arbeidsmetoder gjør at elevene får trening i å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser	-0,016
V I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling	-,081(**)
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	-,041(**)
V/BU Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling	-,029(*)
V/BU Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det dag-lige arbeidet med hver enkelt elev	-,044(**)
V/BU Elevene er kjent med hvilke kompetansemål de arbeider mot og hva de vurderes ut fra	-,077(**)
V/BU Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene	-,077(**)
V/BU Elever med svake faglige forutsetninger får utfordringer og opplever mestring	-0,023
V/BU Elever med sterke faglige forutsetninger får oppgaver de kan bryne seg på	-,037(**)
V/BU Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene	-,074(**)
V På vår skole er det vanligvis lite avvik mellom eksamenskarakterer og standpunktkarakterer	-0,020
V På vår skole er det vanligvis god spredning på karakterene i fag uten eksamen	0,038
V/BU Elevene har venner og trives godt på skolen	,072(**)
V/BU Skolens rutiner for å forebygge mobbing / trakassering er godt kjent blant elever og ansatte	,043(**)
BU De voksne er til stede og synlige i friminuttene	0,006
V/BU Elevene behandler hverandre med respekt	,046(**)
V/BU Både elever og lærere kommer presis til timen	-,049(**)
V/BU Læreren kan starte undervisningen med en gang timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i klassen	-,041(**)
V/BU Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres det med en gang	,110(**)
V/BU Lærerne er enige om hva som er uakseptabel elev-atferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler	0,019
V/BU Skolen jobber tett sammen med fagmiljøer som for eksempel PPT for å løse utfordringer knyttet til elevenes atferd og sosiale kompetanse	,089(**)
BU Skolen trekker inn foreldrene i diskusjoner om elevens sosiale utvikling	-0,007

Korrelasjon mellom type ansatt (RolleID) og spørsmålene i Ståstedsanalysen	
Variabler	RolleID
V/BU Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet	,026(*)
BU Elevene bruker skolebiblioteket aktivt i læringsarbeidet	,041(**)
BU Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering	,055(**)
BU Skolen legger stor vekt på utvikling av grunnleggende ferdigheter hos alle elever i løpet av 1-4 trinn	0,002
BU Når skolen oppdager at enkeltelever har svak faglig progresjon, gis eleven raskt ekstra støtte for å komme over i et positivt læringsløp (ikke spesialundervisning)	0,027
V/BU Lærerne benytter konkrete strategier og tilnæringer for å fore-bygge og redusere adferdsproblemer hos elevene	-0,016
V Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	-0,016
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	0,019
V Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering	,085(**)
V Elevene benytter periodeplaner el.l. for å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser	-,050(*)
Source: Oxford Research	

5.2 Korrelasjon indekser og spørsmålene i Ståstedsanalysen

Korrelasjon mellom indekser og spørsmålene i Ståstedsanalysen for barne- og ungdomsskolen		
Variabler	Indeks Elevenes motivasjon	Indeks Elevenes trivsel
V/BU Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag	- ,158(**)	-0,021
V/BU Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene	- ,066(**)	-0,019
V/BU Elevene er kjent med hvilke kompetansemål de arbeider mot og hva de vurderes ut fra	- ,092(**)	-0,008
V/BU Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene	- ,085(**)	-0,006
V/BU Elevene får trening i å vurdere hvordan de best lærer og hva de har lært	- ,052(**)	-0,004
BU Skolens arbeidsmetoder gjør at elevene får trening i å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser	- ,099(**)	-0,004
V/BU Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt	- ,080(**)	-0,003
BU På foreldremøter og i konferansetimer diskuterer	0,010	0,015

Korrelasjon mellom indekser og spørsmålene i Ståstedsanalysen for barne- og ungdomsskolen

Variabler	Indeks Elevenes motivasjon	Indeks Elevenes trivsel
vi ofte måten det undervises på og hva som fører til god læring for elevene		
V/BU Skolen jobber tett sammen med fagmiljøer som for eksempel PPT for å løse utfordringer knyttet til elevenes atferd og sosiale kompetanse	0,020	0,016
BU Elevene trener på ulike muntlige ferdigheter i alle fag	,032(*)	0,026
BU Skolen bruker lokalmiljøet og ressurspersoner omkring skolen aktivt i undervisningen	-0,016	0,027
Indeks Elevenes trivsel	,683(**)	1,000
V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse	-0,005	,030(*)
V/BU Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling	,089(**)	,031(*)
BU De voksne er til stede og synlige i friminuttene	,094(**)	,034(*)
V/BU Elevene får trening i å samarbeide med ulike medelever	0,012	,035(*)
V/BU Elever med sterke faglige forutsetninger får oppgaver de kan bryne seg på	,039(**)	,044(**)
BU Skolen har et tilfredsstillende system for fravårsregistrering	,095(**)	,048(**)
BU Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere	0,014	,057(**)
V/BU Lærerne er enige om hva som er uakseptabel elev-atferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler	,099(**)	,058(**)
V/BU Opplæringen ved vår skole gir elevene forståelse og redskaper for delta i det flerkulturelle samfunnet.	,029(*)	,059(**)
V/BU Elevene har venner og trives godt på skolen	,050(**)	,061(**)
V/BU Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres det med en gang	,093(**)	,062(**)
BU Skolen trekker inn foreldrene i diskusjoner om elevens sosiale utvikling	,068(**)	,063(**)
V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler	- ,109(**)	-,063(**)
V/BU Lærerne benytter konkrete strategier og tilnærminger for å forebygge og redusere adferdsproblemer hos elevene	,103(**)	,064(**)
V/BU Skolens rutiner for å forebygge mobbing / trakassering er godt kjent blant elever og ansatte	,076(**)	,068(**)
V/BU Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver enkelt elev	,114(**)	,068(**)
V/BU Elevene kan løse konflikter på en konstruktiv måte	,061(**)	,076(**)
BU Elevene benytter og trener på regning i alle fag	,104(**)	,080(**)
BU Elevene bruker skolebiblioteket aktivt i læringsarbeidet	,081(**)	,084(**)
BU Skolen legger stor vekt på utvikling av grunnleggende ferdigheter hos alle elever i løpet av 1-4 trinn	,150(**)	,084(**)
V/BU Lærerne formidler skolens verdigrunnlag og levedegjør verdiene i skolehverdagen	,085(**)	,085(**)

Korrelasjon mellom indekser og spørsmålene i Ståstedsanalysen for barne- og ungdomsskolen

Variabler	Indeks Elevenes motivasjon	Indeks Elevenes trivsel
BU Når skolen oppdager at enkeltelever har svak faglig progresjon, gis eleven raskt ekstra støtte for å komme over i et positivt læringsløp (ikke spesialundervisning)	,113(**)	,085(**)
V/BU Lærerne på skolen tar også ansvar for de elevene de selv ikke underviser	,077(**)	,086(**)
V/BU Elevene behandler hverandre med respekt	,087(**)	,095(**)
V/BU Læreren kan starte undervisningen med en gang timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i klassen	,164(**)	,099(**)
V/BU Både elever og lærere kommer presis til timen	,159(**)	,107(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	,109(**)	,108(**)
V/BU Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet	,157(**)	,116(**)
V/BU Elever med svake faglige forutsetninger får utfordringer og opplever mestring	,163(**)	,126(**)
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd	,137(**)	,140(**)
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	,206(**)	,141(**)
BU Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	,239(**)	,145(**)
Indeks Elevenes motivasjon	1,000	,683(**)

Source: Oxford Research

Korrelasjon mellom indekser og spørsmålene i Ståstedsanalysen for videregående skole

Variabler	Indeks Elevenes motivasjon	Indeks Elevenes trivsel
V/BU Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene	-0,008	-0,022
V Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena	0,026	-0,019
V Vi har oversikt over om elever som søker om læreplass har fått plass eller ikke	-0,035	-0,007
V Elevene får god innføring i hva som kreves av dem som lærlinger	,066(*)	0,008
V/BU Skolens rutiner for å forebygge mobbing / trakkassering er godt kjent blant elever og ansatte	0,004	0,034
V/BU Lærerne på skolen tar også ansvar for de elevene de selv ikke underviser	0,031	0,040
V/BU Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene	-0,036	0,045
V På vår skole er det vanligvis lite avvik mellom eksamenskarakterer og standpunktkarakterer	0,032	0,050
Indeks Elevenes trivsel	,409(**)	1,000
V Elevene benytter samme type verktøy og metoder i opplæringa som de skal bruke i arbeidslivet eller ved videre studier	,058(*)	,055(*)

Korrelasjon mellom indekser og spørsmålene i Ståstedsanalysen for videregående skole

Variabler	Indeks Elevenes motivasjon	Indeks Elevenes trivsel
V I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling	0,014	,057(*)
V/BU Lærerne benytter konkrete strategier og tilnærminger for å fore-bygge og redusere adferdsproblemer hos elevene	0,027	,059(*)
V/BU Elevene er kjent med hvilke kompetansemål de arbeider mot og hva de vurderes ut fra	0,030	,062(*)
V/BU Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det dag-lige arbeidet med hver enkelt elev	0,034	,062(*)
V/BU Elevene får trening i å samarbeide med ulike medelever	0,015	,063(*)
V/BU Elever med sterke faglige forutsetninger får oppgaver de kan bryne seg på	0,045	,065(**)
V Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering	- ,103(**)	,065(**)
V På vår skole er det vanligvis god spredning på karakterene i fag uten eksamen	0,007	,066(*)
V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler	-0,009	,069(**)
V/BU Lærerne formidler skolens verdigrunnlag og le- vendegjør verdiene i skolehverdagen	0,046	,072(**)
V/BU Elever med svake faglige forutsetninger får utfordringer og opple-ver mestring	,075(**)	,072(**)
V/BU Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling	,090(**)	,073(**)
V/BU Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet	,134(**)	,074(**)
V/BU Elevene har venner og trives godt på skolen	0,001	,075(**)
V Elevene benytter periodeplaner el.l. for å plan- legge og disponere egen tid til oppgaver og lekser	-0,005	,076(**)
V/BU Opplæringen ved vår skole gir elevene forståel- se og redskaper for delta i det flerkulturelle sam- funnet.	0,040	,081(**)
V Tilbakemeldingen på våre elever fra praksisbedrif- ter er positiv	0,052	,084(**)
V/BU Læreren kan starte undervisningen med en gang timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i klassen	0,030	,085(**)
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	0,038	,092(**)
V/BU Elevene får trening i å vurdere hvordan de best lærer og hva de har lært	0,048	,097(**)
V Skolen jobber tett sammen med formidlingstjenesten for lærlinger og OT. for å forebygge frafall	,061(*)	,097(**)
V Elevene tar medansvar for at læringa foregår på en måte som fører til faglig fremgang og utvikling for dem selv	0,033	,099(**)
V/BU Elevene kan løse konflikter på en konstruktiv måte	0,007	,104(**)
V/BU Lærerne er enige om hva som er uakseptabel elev-atferd og reage-rer på samme måte ved brudd på skolens regler	0,022	,104(**)
V/BU Skolen jobber tett sammen med fagmiljøer som	-0,044	,108(**)

Korrelasjon mellom indekser og spørsmålene i Ståstedsanalysen for videregående skole

Variabler	Indeks Elevenes motivasjon	Indeks Elevenes trivsel
for eksempel PPT for å løse utfordringer knyttet til elevenes atferd og sosiale kompetanse		
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier	0,014	,108(**)
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	0,019	,112(**)
V Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	0,004	,116(**)
V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse	0,006	,116(**)
V/BU Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt	0,006	,117(**)
V/BU Både elever og lærere kommer presis til timen	0,016	,119(**)
V/BU Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres det med en gang	-,063(*)	,123(**)
V/BU Skolen har et vel fungerende elevråd	-,081(**)	,123(**)
V Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere	0,028	,124(**)
V/BU Elevene behandler hverandre med respekt	0,006	,135(**)
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring	0,010	,139(**)
V/BU Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag	,084(**)	,147(**)
Indeks Elevenes motivasjon	1,000	,409(**)

Source: Oxford Research

5.3 Gjennomsnitt pr spørsmål etter type skole

Variabel	Barne- og ungdomsskole		Videregående skole		Total	
	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.
V/BU Elevene kan løse konflikter på en konstruktiv måte	2,3	0,55	2,4	0,55	2,3	0,55
V/BU Elevene får trening i å samarbeide med ulike medelever	2,6	0,52	2,6	0,53	2,6	0,52
V/BU Lærerne formidler skolens verdigrunnlag og levendegjør verdiene i skolehverdagen	2,5	0,56	2,4	0,58	2,5	0,57
V/BU Lærerne på skolen tar også ansvar for de elevene de selv ikke underviser	2,5	0,59	2,2	0,64	2,4	0,61
V/BU Opplæringen på vår skole utvikler elevenes evne til kritisk tenkning og aktiv samfunnsdeltakelse	2,3	0,56	2,4	0,60	2,4	0,57
V/BU Skolen har et vel fungerende	2,5	0,63	2,3	0,68	2,5	0,65

Gjennomsnitt pr spørsmål etter type skole						
	Barne- og ungdomsskole		Videregående skole		Total	
Variabel	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.
elevråd						
V/BU Skolen legger til rette for fysisk aktivitet hver dag for alle elever	2,2	0,73	1,7	0,70	2,1	0,75
V/BU Opplæringen ved vår skole gir elevene forståelse og redskaper for delta i det flerkulturelle samfunnet.	2,2	0,60	2,3	0,60	2,3	0,60
V Elevene benytter samme type verktøy og metoder i opplæringa som de skal bruke i arbeidslivet eller ved videre studier			2,4	0,61	2,4	0,61
V/BU Elevene bruker jevnlig digitale verktøy i alle fag	2,1	0,69	2,4	0,62	2,2	0,69
V/BU Elevene kan vurdere og bruke den informasjonen de finner digitalt	2,0	0,58	2,2	0,58	2,1	0,58
V Elevene får god innføring i hva som kreves av dem som lærlinger			2,5	0,59	2,5	0,59
BU Elevene trener på ulike muntlige ferdigheter i alle fag	2,6	0,54			2,6	0,54
V Elevene bruker bedrifter/virksomheter utenfor skolen som lærearena			2,5	0,60	2,5	0,60
V Tilbakemeldingen på våre elever fra praksisbedrifter er positiv			2,6	0,55	2,6	0,55
BU Elevene benytter og trener på regning i alle fag	2,0	0,55			2,0	0,55
V Elevene er godt rustet til å møte faglige utfordringer i videre studier			2,4	0,56	2,4	0,56
BU Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn	2,5	0,62			2,5	0,62
BU På foreldremøter og i konferansetimer diskuterer vi ofte måten det undervises på og hva som fører til god læring for elevene	2,3	0,60			2,3	0,60
BU Skolen bruker lokalmiljøet og ressurspersoner omkring skolen aktivt i undervisningen	2,1	0,64			2,1	0,64
BU Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere	2,7	0,51			2,7	0,51
V Elever som begynner å få høyt fravær følges tett opp av lærere og ledere			2,6	0,55	2,6	0,55
V Vi har oversikt over om elever som søker om læreplass har fått plass eller ikke			2,3	0,67	2,3	0,67
V Skolen jobber tett sammen med formidlingstjenesten for lærlinger og OT. for å forebygge frafall			2,5	0,61	2,5	0,61
V/BU Elevene får trening i å vurdere hvordan de best lærer og hva de har lært	2,2	0,56	2,3	0,54	2,2	0,56
V Elevene tar medansvar for at læringa foregår på en måte som			2,1	0,57	2,1	0,57

Gjennomsnitt pr spørsmål etter type skole						
Variabel	Barne- og ungdomsskole		Videregående skole		Total	
	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.
fører til faglig fremgang og utvikling for dem selv						
V/BU Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler	2,6	0,63	2,9	0,37	2,6	0,59
BU Skolens arbeidsmetoder gjør at elevene får trening i å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser	2,5	0,59			2,5	0,59
V I elevsamtalen diskuterer vi den enkelte elevs læringsresultater, forbedringsområder og videre utvikling			2,8	0,42	2,8	0,42
V/BU Elevene er motiverte og viser utholdenhet i det faglige arbeidet	2,2	0,56	2,0	0,56	2,2	0,57
V/BU Skolen kartlegger elevens forutsetninger for å lære, og vurderer deres faglige utvikling	2,5	0,58	2,4	0,59	2,5	0,59
V/BU Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det dag-lige arbeidet med hver enkelt elev	2,4	0,58	2,3	0,59	2,4	0,59
V/BU Elevene er kjent med hvilke kompetansemål de arbeider mot og hva de vurderes ut fra	2,3	0,62	2,6	0,55	2,3	0,62
V/BU Læreren forklarer den enkelte elev hva som skal til for å nå kompetansemålene	2,2	0,61	2,5	0,55	2,3	0,61
V/BU Elever med svake faglige forutsetninger får utfordringer og opplever mestring	2,5	0,57	2,4	0,59	2,4	0,58
V/BU Elever med sterke faglige forutsetninger får oppgaver de kan bryne seg på	2,3	0,58	2,4	0,59	2,3	0,58
V/BU Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene	2,2	0,62	2,5	0,55	2,3	0,62
V På vår skole er det vanligvis lite avvik mellom eksamenskarakterer og standpunktkarakterer			2,7	0,49	2,7	0,49
V På vår skole er det vanligvis god spredning på karakterene i fag uten eksamen			2,7	0,50	2,7	0,50
V/BU Elevene har venner og trives godt på skolen	2,8	0,43	2,9	0,35	2,8	0,42
V/BU Skolens rutiner for å forebygge mobbing / trakassering er godt kjent blant elever og ansatte	2,6	0,55	2,4	0,61	2,6	0,57
BU De voksne er til stede og synlige i friminuttene	2,7	0,47			2,7	0,47
V/BU Elevene behandler hverandre med respekt	2,3	0,55	2,5	0,54	2,3	0,56
V/BU Både elever og lærere kommer presis til timen	2,3	0,55	2,1	0,56	2,3	0,56
V/BU Læreren kan starte undervisningen med en gang timen begynner uten å bruke mye tid på å få ro i klassen	2,3	0,61	2,3	0,60	2,3	0,61

Gjennomsnitt pr spørsmål etter type skole						
	Barne- og ungdomsskole		Videregående skole		Total	
Variabel	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.
V/BU Når noe går i stykker eller blir ødelagt repareres det med en gang	2,1	0,68	2,2	0,66	2,1	0,68
V/BU Lærerne er enige om hva som er uakseptabel elev-atferd og reagerer på samme måte ved brudd på skolens regler	2,4	0,63	2,3	0,62	2,3	0,63
V/BU Skolen jobber tett sammen med fagmiljøer som for eksempel PPT for å løse utfordringer knyttet til elevenes atferd og sosiale kompetanse	2,6	0,57	2,6	0,55	2,6	0,56
BU Skolen trekker inn foreldrene i diskusjoner om elevens sosiale utvikling	2,6	0,54			2,6	0,54
V/BU Elevene har nok tid og gode omgivelser for skolemåltidet	2,6	0,62	2,5	0,70	2,6	0,64
BU Elevene bruker skolebiblioteket aktivt i læringsarbeidet	2,3	0,69			2,3	0,69
BU Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering	2,8	0,46			2,8	0,46
BU Skolen legger stor vekt på utvikling av grunnleggende ferdigheter hos alle elever i løpet av 1-4 trinn	2,6	0,55			2,6	0,55
BU Når skolen oppdager at enkeltelever har svak faglig progresjon, gis eleven raskt ekstra støtte for å komme over i et positivt læringsløp (ikke spesialundervisning)	2,2	0,64			2,2	0,64
V/BU Lærerne benytter konkrete strategier og tilnærminger for å forebygge og redusere adferdsproblemer hos elevene	2,4	0,59	2,3	0,60	2,4	0,60
V Skolen driver systematisk leseopplæring på alle trinn			2,1	0,67	2,1	0,67
V Skolen har kontakt med avgivende ungdomsskoler for å sikre rett førstevalg og følge opp enkeltelever ift. gjennomføring			2,5	0,61	2,5	0,61
V Skolen har et tilfredsstillende system for fraværsregistrering			2,7	0,54	2,7	0,54
V Elevene benytter periodeplaner el.l. for å planlegge og disponere egen tid til oppgaver og lekser			2,4	0,60	2,4	0,60
Gjennomsnittlig karakter - Engelsk skriftlig	3,7	0,24			3,7	0,24
Gjennomsnittlig karakter - Engelsk	4,0	.	3,6	0,26	3,6	0,26
Gjennomsnittlig karakter - Gym	4,3	0,25	4,0	0,25	4,2	0,28
Gjennomsnittlig karakter - Kunst og håndverk	4,1	0,27			4,1	0,27
Gjennomsnittlig karakter - Norsk hovedmål skriftlig	3,9	0,21	3,6	0,22	3,8	0,24
Gjennomsnittlig karakter - Matte	3,6	0,28	3,4	0,24	3,5	0,28
Gjennomsnittlig karakter -	4,0	0,25	3,8	0,31	3,9	0,28

Gjennomsnitt pr spørsmål etter type skole						
	Barne- og ungdomsskole		Videregående skole		Total	
Variabel	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.	Mean	Std. Dev.
Samfunnsfag						
Gjennomsnittlig karakter - Naturfag	3,9	0,25	3,6	0,31	3,8	0,30
Indeks Elevenes motivasjon	16,1	1,00	15,0	0,41	15,9	1,01
Indeks Elevenes trivsel	17,0	0,79	16,7	0,37	16,9	0,72
Source: Oxford Research						

VÅR KJERNEKOMPETANSE:

Oxford Research er et skandinavisk konsultentselskap som dokumenterer og utvikler kunnskap i analyser, evalueringer og utredninger slik at politiske og strategiske aktører kan få et bedre grunnlag for sine beslutninger. Oxford Research ble etablert i 1995 i København og har nå kontorer også i Norge (Kristiansand) og Sverige (Stockholm).